

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 7.12.2011
KOM(2011) 839 v konečnom znení
2011/0405 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa ustanovuje nástroj európskeho susedstva

{SEK(2011) 1466 v konečnom znení}
{SEK(2011) 1467 v konečnom znení}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Všeobecný kontext

V článku 8 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ) sa od Európskej únie (EÚ) žiada, aby rozvíjala osobitné vzťahy so susednými krajinami s cieľom vytvoriť priestor prosperity a dobrého susedstva na hraniciach EÚ. Európska susedská politika (ESP) bola vypracovaná v roku 2004 a vzťahuje sa na 16 partnerských krajín na východ a juh od hraníc EÚ, a to na Alžírsko, Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko, Egypt, Gruzínsko, Izrael, Jordánsko, Libanon, Líbyu, Moldavskú republiku, Maroko, okupované palestínske územie, Sýriu, Tunisko a Ukrajinu. EÚ poskytuje svojim susedom v rámci ESP privilegované vzťahy budované na vzájomnom uznávaní takých hodnôt a zásad, ako je demokracia a ľudské práva, právny štát, dobrá správa vecí verejných, zásady trhového hospodárstva a trvalo udržateľný rozvoj vrátane opatrení proti zmene klímy. Táto politika zabezpečuje aj politické združenie a hlbšiu hospodársku integráciu, zvýšenú mobilitu a širšie kontakty medzi ľuďmi. ESP je financovaná cieľovým nástrojom, nástrojom európskeho susedstva a partnerstva (ENPI), ktorý sa vzťahuje na spomínaných 16 partnerských krajín a Rusko.

Dôvody a ciele návrhu

Od začiatku pôsobenia ESP a nástroja európskeho susedstva a partnerstva došlo k viacerým významným zmenám.

Zmeny vo vzťahoch medzi EÚ a jej susedmi a vývoj od ustanovenia ESP analyzuje a posudzuje strategické preskúmanie ESP. Na tomto základe sa vytvorila nová predstava o ESP vyjadrená v spoločnom oznámení vysokej predstaviteľky EÚ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a Európskej komisie s názvom „Nová reakcia na meniace sa susedstvo“ prijatom 25. mája 2011 a v záveroch Rady prijatých 20. júna 2011. V novom prístupe sa požaduje predovšetkým väčšia podpora pre partnerov budujúcu demokratickú spoločnosť a realizujúcich reformy v súlade so zásadou „viac za viac“ a zásadou „vzájomnej zodpovednosti“ a zabezpečuje sa strategický politický rámec pre vzťahy EÚ so susedmi.

Hoci sa nástroj európskeho susedstva a partnerstva všeobecne považuje za úspešný nástroj sprevádzajúci politiku EÚ vo vzťahu k jej susedom, politické preskúmanie ESP a ďalšie posúdenia, získané skúsenosti a verejné konzultácie odhalili množstvo problémov, ktoré sa budú musieť v budúcnosti vyriešiť prispôbením nástroja tak, aby bola reakcia EÚ ešte účinnejšia. Ide predovšetkým o tieto otázky:

- Uplatňovanie zásady „viac za viac“: táto zásada je kľúčovým aspektom obnovenej susedskej politiky. Zabezpečuje omnoho vyššiu úroveň diferenciacie medzi partnermi v súlade s ich postojom k spoločne dohodnutým hodnotám a cieľom, a najmä k partnerstvu s EÚ zameranému na demokraciu a spoločnú prosperitu. Významným aspektom nového prístupu je finančná motivácia najambicióznejších reformátorov. Budúci nástroj európskeho susedstva (ENI) by mal ako politický nástroj vyjadrovať tieto kľúčové zásady, predovšetkým pri plánovaní a pridelovaní podpory partnerom.

- Zložitosť a dĺžka procesu plánovania: súčasný proces plánovania zahŕňa niekoľko širších konzultácií a veľa ďalších procedurálnych krokov a trvá v priemere 18 mesiacov. Dĺžka trvania procesu plánovania znižuje relevanciu pomoci. Rozsah pôsobnosti dokumentov súvisiacich s plánovaním (strategické dokumenty krajiny) v rámci nástroja európskeho susedstva a partnerstva majú formu používanú pre rozvojovú spoluprácu, čo znamená uskutočňovanie rozsiahlych analýz situácie v danej krajine, čím sa predlžuje obdobie trvania procesu. Pre susedné krajiny je však realita iná a analýza krajiny pre mnohých partnerov (krajiny, ktoré s EÚ uzatvorili akčný plán alebo ekvivalentný súbor spoločných cieľov) sa každoročne uvádza v špecifických správach o dosiahnutom pokroku, čím sa všeobecná časť strategického dokumentu krajiny stáva nadbytočnou. Preto je potrebné sústrediť sa na zjednodušenie, skrátenie a lepšie zameranie procesu plánovania.
- Rozsah pôsobnosti nástroja: nedávno vymedzený rozsah pôsobnosti nástroja európskeho susedstva a partnerstva sa vzťahuje na vykonávanie dohôd o partnerstve a spolupráce, asociačných dohôd a ďalších relevantných dohôd, na podporu dobrej správy vecí verejných a spravodlivého sociálneho a hospodárskeho rozvoja. Okrem toho zahŕňa aj veľmi široký zoznam 29 tematických oblastí spolupráce rozpracovaných podrobne a na rovnakom základe, čím sa komplikuje zvýraznenie hlavných cieľov a zamerania ESP. V programovaní sa potom odráža tento široký prístup, a preto je v mnohých prípadoch súdržnosť medzi politikou a spoluprácou problematická. Budúci legislatívny návrh nástroja európskeho susedstva pomôže zjednodušiť rozsah pôsobnosti nástroja a posilniť prepojenia s príslušnými vnútornými politikami a zároveň zachovať jeho súčasnú flexibilitu.
- Čiastočne zastarané vykonávacie ustanovenia a nedostatočná súdržnosť medzi nástrojmi pre vonkajšie činnosti: niektoré časti oddielu o vykonávaní súčasného nariadenia o nástroji európskeho susedstva a partnerstva sú zastarané, a preto už primerane nevyjadrujú spôsob, ako sa realizuje pomoc v oblasti susedstva. Okrem toho sa prejavuje nedostatočná súdržnosť medzi vykonávacími ustanoveniami nástroja európskeho susedstva a partnerstva a ostatnými nástrojmi pre vonkajšie činnosti. Aby mechanizmy flexibility zodpovedali novým politickým súvislostiam, musia sa zdokonaľiť. Na účely vyriešenia týchto problémov a v záujme lepšieho zosúladenia a zjednodušenia bolo vypracované samostatné horizontálne rámcové nariadenie zahŕňajúce všetky všeobecné a opakujúce sa ustanovenia. Toto nové horizontálne nariadenie sa vzťahuje aj na špecifiká uplatňovania nástroja európskeho susedstva a partnerstva. Umožní to aktualizáciu vykonávacích ustanovení a riešenie nedostatočnej súdržnosti medzi nástrojmi pre vonkajšie činnosti. Okrem toho nové horizontálne nariadenie prispeje k zvýšeniu jednoznačnosti pravidiel a k účinnosti a súladu opatrení Únie.
- Ustanovenia o cezhraničnej spolupráci: cezhraničná spolupráca bola vo vzťahu medzi EÚ, partnermi ESP a Ruskom rozdielna, čo viedlo k realizácii spoločných iniciatív s jednotným súborom pravidiel na oboch stranách hraníc EÚ. Tento systém funguje relatívne dobre, ale konzultácie so zainteresovanými subjektmi odhalili potrebu určitých zmien vplyvajúcich na nariadenie. Patrí sem rozšírenie geografickej oprávnenosti využívať významné hospodárske, sociálne a kultúrne centrá dôležité pre správne fungovanie programov; plné uplatňovanie „zdieľaného hospodárenia“ zahŕňajúce členské štáty ako signatárov dohôd o financovaní; osobitné pravidlá pre spolufinancovanie partnerskými krajinami a osobitné postavenie Ruska.

Ďalekosiahle zmeny sa budú musieť uskutočniť v nariadení Komisie, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá cezhraničnej spolupráce, hlavne vzhľadom na metódy hospodárenia.

- Prepojenie s vnútornými nástrojmi/politikami: ESP zabezpečuje postupné politické pridružovanie a postupnú hospodársku integráciu partnerov k EÚ. Vnútorná politika EÚ a zásady trhového hospodárstva sú v tomto procese kľúčovými referenčnými bodmi. Mnohé iniciatívy susedných krajín majú cezhraničný aspekt, ktorému sa doteraz venovala len obmedzená pozornosť. Výraznú výnimku predstavuje cezhraničná spolupráca, ktorá umožňuje riešenie spoločných úloh a dosahovanie spoločných cieľov prostredníctvom samostatného súboru pravidiel a zlučovaním prostriedkov tak z vonkajších, ako aj vnútorných zdrojov financovania z rozpočtu EÚ. V ostatných oblastiach, ako je infraštruktúra, energetika¹, doprava², rozvoj MSP³ a priemyselná spolupráca vrátane cestovného ruchu, IKT⁴, zamestnanosti a sociálnej politiky⁵, migrácie a bezpečnosti, súdnictva, boja proti drogám, vysokoškolského vzdelávania, kultúry, výskumu a inovácie⁶, životného prostredia, klímy⁷, odolnosti voči katastrofám a spolupráce v námorných záležitostiach, existuje priestor na posilnenie prepojení medzi vnútornými politikami a nástrojmi a ESP a nástrojom európskeho susedstva. V tejto súvislosti bude nariadenie o nástroji európskeho susedstva podporovať komplementaritu, súdržnosť a zohľadňovanie prioritných politických oblastí EÚ v súlade so stratégiou Európa 2020, pričom sa bude stále zameriavať na hlavné ciele ESP. ESP poskytuje partnerom možnosť podieľať sa na programoch a činnosti agentúr EÚ. Dlhodobé financovanie účasti partnerov ESP na programoch a činnosti agentúr EÚ sa musí primerane riešiť, a to v prípade potreby aj finančným príspevkom z ENI vrátane ustanovenia vhodných a trvalo udržateľných realizačných mechanizmov.
- Vývoj vzťahu s Ruskom: Rusko je jediným príjemcom nástroja európskeho susedstva a partnerstva, na ktorého sa nevzťahuje ESP. Ako všetky ostatné krajiny, aj Rusko má nárok na výhody vyplývajúce z dvojstranného, mnohonárodného a cezhraničného financovania nástrojom európskeho susedstva a partnerstva. Rusko má ale vzhľadom na výrazné zlepšenie svojho fiškálneho postavenia menšiu potrebu veľkých objemov finančnej pomoci. Rusko má záujem o rovnocenné vzťahy a samo sa stalo poskytovateľom pomoci. V dôsledku toho v období rokov 2007 – 2013 mu boli v rámci dvojstranného krytia z nástroja európskeho susedstva a partnerstva pridelené len minimálne rozpočtové prostriedky. Spolupráca v rámci mnohonárodných programov pokračuje, pričom sa dodržiava zásada spolufinancovania zo strany EÚ a Ruska. Rusko spolufinancuje predovšetkým programy cezhraničnej spolupráce. Vyjadruje to meniace sa postavenie Ruska ako

¹ Komisia predložila oznámenie o zabezpečení dodávok energie a medzinárodnej spolupráci: „Energetická politika EÚ: budovanie vzťahov s partnermi za hranicami EÚ“, KOM(2011) 539 zo 7. septembra 2011.

² V oblasti spolupráce v doprave Komisia predložila oznámenie: „EÚ a jej susedné regióny: obnovená koncepcia spolupráce v oblasti dopravy“, KOM(2011) 415 zo 7. júla 2011.

³ Malé a stredné podniky.

⁴ Informačné a komunikačné technológie.

⁵ Vráťane podpory programu dôstojnej práce.

⁶ Vráťane rozvoja spoločného priestoru vedomostí a inovácií.

⁷ EÚ by mala propagovať a účinne podporovať svoju politiku v oblasti susedstva a klímy pre lepšie dosiahnutie stavu odolného voči zmene klímy a uhlíkovo efektívneho rozvoja.

strategického partnera, kde by mali byť spolufinancované projekty v záujme obidvoch strán.

Budúci nástroj európskeho susedstva by mal byť zosúladený s novou predstavou o ESP a riešiť už uvedené osobitné úlohy a otázky.

2. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENIE VPLYVU

Konzultácie so zainteresovanými stranami

Legislatívny návrh nástroja európskeho susedstva je založený na širokom konzultačnom procese. Tento proces zahŕňal verejné konzultácie o vonkajšom financovaní realizovanom pre všetky nástroje pre vonkajšie činnosti EÚ a osobitné konzultácie konané ako súčasť strategického preskúmania európskej susedskej politiky a cezhraničnej spolupráce. Konzultácie sa zaoberali aj budúcnosťou politiky rozvoja EÚ.

Verejné konzultácie o financovaní vonkajšej činnosti EÚ

V období od 26. novembra 2010 do 31. januára 2011 Komisia uskutočnila verejné konzultácie o budúcim financovaní vonkajšej činnosti EÚ. Tento proces vychádzal z internetového dotazníka doplneného o podkladový materiál s názvom „Ako financovať vonkajšiu činnosť EÚ po roku 2013?“, ktorý zostavila Komisia spolu Európskou službou pre vonkajšiu činnosť (ESVČ). 220 príspevkov, ktoré prišli ako odpoveď na verejné konzultácie, vyjadrovalo široké a rozmanité spektrum predstavujúce množstvo štruktúr, názorov a tradícií spoločenstva vonkajšej činnosti.

Väčšina respondentov potvrdila, že finančná podpora EÚ poskytuje značnú pridanú hodnotu v hlavných politických oblastiach prostredníctvom finančných nástrojov EÚ pre vonkajšiu činnosť⁸. Vytváranie pridanej hodnoty EÚ uviedli mnohí respondenti ako hlavný hnací mechanizmus do budúcnosti: EÚ by mala rozširovať svoje porovnateľné výhody súvisiace s jej globálnou prítomnosťou v oblasti, jej rozsiahlymi skúsenosťami, jej nadnárodným charakterom, jej úlohou podporovateľa a koordinácie a úspor z rozsahu.

Takmer všetci respondenti podporili diferencovanejší prístup prispôsobený situácii príjemcov a založený na správnych podmienkach pre zvyšovanie vplyvu finančných nástrojov EÚ. Prejavili širokú podporu aj podmienenosti založenej na rešpektovaní ľudských práv, menších, správneho riadenia a prejavov kultúrnej rozmanitosti alebo na kvalite politik príjemcov a ich schopnosti a ochote realizovať ich.

Konzultácie v súvislosti so strategickým preskúmaním ESP

Európska služba pre vonkajšiu činnosť začala v júli 2010 uskutočňovať osobitné konzultácie so zástupcami členských štátov EÚ a partnerských krajín ESP ako súčasť strategického preskúmania politiky. Konzultácie sa zaoberali financovaním ESP, predovšetkým

⁸ T. j. mier a bezpečnosť, odstraňovanie chudoby, humanitárna pomoc, investovanie do stability a rastu v oblasti rozširovania a susedných krajín, boj s celosvetovými výzvami, podpora noriem a hodnôt EÚ a medzinárodných noriem a hodnôt a podpora rastu a konkurencieschopnosti v zahraničí.

prostredníctvom nástroja európskeho susedstva a partnerstva, a otázkami dlhodobej predstavy ESP a strednodobých politických cieľov.

Konzultácie odhalili, že nástroj európskeho susedstva a partnerstva sa považuje za postupnú zmenu v spôsobe poskytovania pomoci EÚ. Zistila sa však aj potreba jeho ďalšieho dopracovania. Mnohé členské štáty zdôrazňovali význam zvýšenej súdržnosti medzi politikou a finančnou pomocou poskytovanou prostredníctvom nástroja. Viacerí respondenti upozorňovali na to, že pridelovanie rozpočtových prostriedkov by malo byť založené na výkonnosti. Mnohí zdôrazňovali význam urýchlenia finančnej pomoci, zvýšenia jej účinnosti a flexibility reakcií na potreby v núdzových situáciách.

Partnerské krajiny zdôrazňovali potrebu doplniť hospodársku integráciu, otváranie trhu a zblížovanie regulačných predpisov o primeranú finančnú podporu. Upozorňovali aj na význam podpory zahraničných investícií.

Konzultácie so zainteresovanými subjektmi o cezhraničnej spolupráci

Uskutočnili sa osobitné konzultácie o cezhraničnej spolupráci so všetkými zainteresovanými subjektmi. Tento proces sa začal vo februári 2011 v Bruseli počas konferencie o cezhraničnej spolupráci a zainteresované subjekty konzultovali budúci regulačný rámec (vrátane vykonávacích predpisov o cezhraničnej spolupráci) na základe dotazníka, ktorý sa vyplňal v máji/júni 2011. Výsledky odhalili potrebu upraviť niektoré ustanovenia tak, aby sa zvýšila účinnosť cezhraničnej spolupráce. Cieľom navrhovaných zmien je lepšie reagovať na integráciu medzi prioritami zahraničnej politiky EÚ a kohéznou politikou EÚ, predovšetkým ďalším zosúladovaním cezhraničnej spolupráce na vonkajších hraniciach EÚ s pravidlami európskej územnej spolupráce. Ďalšie konzultačné porady sa uskutočnili 20. septembra 2011 s členskými štátmi v Bruseli a so všetkými zainteresovanými subjektmi v Budapešti 18. – 19. októbra 2011.

Verejné konzultácie o „rozvojovej politike EÚ“

Okrem toho Komisia uverejnila zelenú knihu pod názvom „Rozvojová politika EÚ na podporu inkluzívneho rastu a udržateľného rozvoja“ a v období od 15. novembra 2010 do 17. januára 2011 uskutočnila verejné konzultácie. Mnohí respondenti zdôrazňovali, že ODA⁹ predstavuje len zlomok financovania rozvoja a má sa považovať za doplnok k vnútroštátnym mobilizovaným zdrojom, zahraničným investíciám, obchodu a platbám. Požadovala sa väčšia súdržnosť rozvojovej politiky EÚ, predovšetkým vzhlľadom na krajiny so stredne vysokými príjmami. Hoci sa spoločné programovanie pomoci v zásade odsúhlasilo, malo by sa zavádzať postupne počnúc krajinami, kde by mohlo priniesť preukázateľnú pridanú hodnotu.

Návrh nástroja európskeho susedstva je vo veľkej miere založený na výsledkoch týchto konzultácií. Medzi hlavné aspekty, ktoré boli začlenené do zrevidovaného nástroja, patrí diferenciacia a pridelovanie rozpočtových prostriedkov na základe výkonnosti, nový prístup súvisiaci s plánovaním a zlepšením súladu politiky s pomocou, zmena a doplnenie pravidiel cezhraničnej spolupráce a ustanovení na zvýšenie účinnosti a flexibility podpory.

Posúdenie vplyvu

⁹ Official Development Aid (Oficiálna rozvojová pomoc).

Osobitné posúdenie vplyvu budúceho nástroja európskeho susedstva pripravila Európska služba pre vonkajšiu činnosť spolu s Európskou komisiou.

V posúdení vplyvu sa preskúmali tieto štyri možnosti:

- **Možnosť 0:** „nijaké opatrenia na úrovni EÚ“. EÚ zastaví poskytovanie finančnej podpory susedných krajín realizované prostredníctvom cieleného nástroja.
- **Možnosť 1:** „nijaká zmena“. spolupráca s príslušnými krajinami sa bude naďalej prísne riadiť ustanoveniami súčasného nariadenia o nástroji európskeho susedstva a partnerstva.
- **Možnosť 2:** „prispôsobenie súčasného stavu“. Budúci legislatívny návrh by mal byť založený na súčasnom nariadení o nástroji európskeho susedstva a partnerstva s viacerými podstatnými zmenami a doplneniami reagujúcimi na nové politické súvislosti a osobitné ciele. V rámci tejto možnosti existuje niekoľko vedľajších možností, ktoré sa vzťahujú na: zásady diferenciacie; proces plánovania; rozsah pôsobnosti nástroja a súlad medzi politikou a pomocou; pravidlá cezhraničnej spolupráce; vykonávacie ustanovenia, ktoré umožňujú predovšetkým väčšiu flexibilitu; prepojenosť s vnútornými politikami a nástrojmi a na geografický rozsah pôsobnosti nástroja európskeho susedstva.
- **Možnosť 3:** „predloženie úplne nového nástroja“ s odlišným geografickým rozsahom pôsobnosti a zameraním na ciele, ktoré sú širšie alebo iné než ciele ESP.

Vzhľadom na hospodárske, sociálne, environmentálne a iné vplyvy jednotlivých možností sa dospelo k týmto záverom:

- Zastavenie činnosti EÚ (možnosť 0) by výrazne znížilo a podkopalo trvalú udržateľnosť doteraz dosiahnutého vplyvu. Negatívne by to ovplyvnilo aj celkové vzťahy EÚ s partnermi ESP.
- Žiadna zmena súčasného nástroja (možnosť 1) by viedla k viacerým pozitívnym hospodárskym, sociálnym a environmentálnym vplyvom v partnerských krajinách.
- Zmena a doplnenie nástroja (možnosť 2) by rozšírila pozitívny hospodársky, sociálny a environmentálny vplyv dosiahnutý za súčasného stavu a priniesla by ešte pozitívnejší vplyv v oblasti riadenia, predovšetkým uplatňovaním zásady „viac za viac“.
- Vypracovanie úplne nového nástroja (možnosť 3) by malo negatívny vplyv predovšetkým na súlad činnosti EÚ s cieľmi ESP a podkopalo by to dôveryhodnosť EÚ v regióne.

Na základe analýzy a zváženia rozličných vplyvov (globálneho, hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho) boli možnosti 0 a 3 zamietnuté, keďže sa nepovažujú za použiteľné možnosti, ktoré by mali pozitívny vplyv a pomohli dosiahnuť ciele ESP. Možnosť 2 by mala najvyšší potenciál priniesť pozitívny vplyv a prispôbiť súčasný rámec spolupráce novým politickým súvislostiam, cieľom ESP a výzvam vyplývajúcim z hodnotení a získaných skúseností. Možnosť 1 by bola druhou najlepšou možnosťou zachovávajúcou súčasné

pozitívne vplyvy, avšak nezabezpečila by dosiahnutie cieľov novej ESP, ani by neprispievala k riešeniu výziev a konkrétnych problémov identifikovaných v rámci súčasného stavu.

Uprednostňovanou možnosťou je preto možnosť 2.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

Článkom 8 ZEÚ sa zabezpečuje všeobecné zameranie a základ pre ESP. Právny základ pre nástroj financovania na podporu ESP, budúci nástroj európskeho susedstva, predstavuje článok 209 ods. 1 ZFEÚ¹⁰ a článok 212 ods. 2 ZFEÚ.

Subsidiarita

Činnosť na úrovni EÚ prináša vo vzťahu k subsidiarite podstatnú pridanú hodnotu spojenú s viacerými faktormi:

- V susedných krajinách, kde je zosúladenie s pravidlami a normami, usmerneniami a opatreniami EÚ jedným z kľúčových politických cieľov, je postavenie EÚ najvhodnejšie na poskytnutie tejto pomoci. Niektoré osobitné druhy podpory možno poskytovať len na úrovni EÚ, napríklad podporovanie postupnej hospodárskej integrácie do vnútorného trhu EÚ, prístup do schengenského priestoru alebo účasť na programoch EÚ. Preto je EÚ popredným partnerom pre spoluprácu s väčšinou týchto krajín, pričom túto jej úlohu vo všeobecnosti uznávajú členské štáty, medzinárodné finančné inštitúcie a ďalší poskytovatelia pomoci. Pomoc krajinám susediacim s EÚ pri zosúladení s politikami, predpismi a normami EÚ je kľúčovou hnacou silou reforiem v partnerských krajinách zapojených do ESP.
- Keďže 27 členských štátov prijíma opatrenia v rámci spoločných politík a stratégií, má EÚ len ako celok zásadný vplyv pri reakcii na globálne problémy. Činnosť na vnútroštátnej úrovni môže byť obmedzená a rozdelená na viac častí, keďže projekty sú často príliš malé na to, aby priniesli udržateľné zmeny. Zosúladenie opatrení členských štátov na úrovni EÚ umožňuje lepšiu koordináciu a zefektívňuje činnosť EÚ.
- V čase rozpočtových obmedzení, keď sa niekoľko členských štátov rozhodlo opustiť celé oblasti spolupráce a prestalo podporovať niektoré krajiny, dokáže EÚ zohrávať aktívnu úlohu pri presadzovaní demokracie, mieru, stability, prosperity a znižovania chudoby vo svojom susedstve. V tejto súvislosti je z čisto hospodárskeho hľadiska omnoho zmysluplnejšie než kedykoľvek predtým prideľovať pomoc na úrovni EÚ tam, kde to môže znamenať skutočný prínos. Spolupráca s EÚ je takisto lacnejšia. Administratívne náklady sú nižšie než priemerné administratívne náklady hlavných darcov v rámci bilaterálnej pomoci.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Objem finančných prostriedkov určených z rozpočtu EÚ na nový nástroj európskeho susedstva by mal primerane vyjadrovať ambície revidovanej európskej susedskej politiky.

¹⁰ Zmluva o fungovaní Európskej únie.

Európska komisia preto vo svojom oznámení z 29. júna 2011 pod názvom „Rozpočet stratégie Európa 2020“ navrhla pridelenie rozpočtových prostriedkov pre nástroj európskeho susedstva na obdobie rokov 2014 – 2020 vo výške 18 182 300 000 EUR (v bežných cenách).

Kvôli zabezpečeniu predvídateľnosti sa bude financovanie činností vysokoškolského vzdelávania v tretích krajinách v rámci programu „Erasmus pre všetkých“ zabezpečovať v súlade s cieľmi vonkajšej činnosti EÚ formou 2 viacročných prídeltov, z ktorých prvý bude určený iba na krytie prvých 4 rokov a druhý na zostávajúce 3 roky. Toto financovanie bude vyjadrené vo viacročných indikatívnych programoch ENI v súlade so zistenými potrebami a prioritami príslušných krajín. Prídely možno prehodnotiť v prípade závažných nepredvídaných okolností alebo významných politických zmien v súlade s prioritami vonkajšej politiky EÚ. Pre využívanie týchto finančných prostriedkov budú platiť ustanovenia nariadenia o programe „Erasmus pre všetkých“, t. j. nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. [–], ktorým sa ustanovuje program „Erasmus pre všetkých“¹¹.

Podrobný odhadovaný finančný vplyv návrhu je uvedený v samostatnom legislatívnom finančnom výkaze nástroja európskeho susedstva.

5. HLAVNÉ PRVKY

Podrobné vysvetlenie osobitných ustanovení návrhu

Kľúčové prvky návrhu (v porovnaní so súčasným stavom) a ich odôvodnenia sú tieto:

- uplatňovanie zásady „viac za viac“ a vzájomnej zodpovednosti v súlade s novou predstavou o ESP, predovšetkým prostredníctvom osobitných ustanovení o diferenciacii pre pridelovanie finančných prostriedkov a pre proces programovania podľa konkrétnych požiadaviek,
- riešenie problému komplikovaného a zdĺhavého procesu programovania s cieľom zjednodušiť, skrátiť a lepšie nasmerovať proces, predovšetkým vo vzťahu k tým partnerom ESP, ktorí spoločne odsúhlasili strategické priority EÚ v akčných plánoch alebo ekvivalentných dokumentoch,
- zjednodušenie rozsahu pôsobnosti nástroja dosiahnutím rovnováhy medzi flexibilitou nástroja a sústredeníím sa na politické ciele a kľúčové oblasti spolupráce,
- prispôsobenie vykonávacích ustanovení a zlepšenie súladu medzi vonkajšími nástrojmi,
- zdokonalenie ustanovení o cezhraničnej spolupráci na uľahčenie účinného a rýchleho vykonávania programov,
- podpora užšieho prepojenia s vnútornými nástrojmi a politikami EÚ, a to aj posilňovaním spolupráce s Komisiou v etape plánovania a v prípade potreby podporou mechanizmov spoločného financovania z vnútorných a vonkajších položiek rozpočtu EÚ,

¹¹ Ú. v. EÚ L ...

- reakcia na vývoj vzťahov s Ruskom zmenou a doplnením ustanovení o oprávnenosti Ruska na financovanie prostredníctvom nástroja európskeho susedstva s cieľom vyjadriť osobitné postavenie Ruska ako suseda a strategického partnera EÚ.

Zjednodušenie

Návrh nástroja európskeho susedstva obsahuje ustanovenia o zjednodušení nástroja v mnohých aspektoch. Rozsah pôsobnosti nástroja sa zjednodušil zlúčením 29 tematických oblastí súčasného nariadenia o nástroji európskeho susedstva a partnerstva do šiestich osobitných cieľov. Bol zavedený nový zjednodušený nástroj plánovania pre väčšinu susedných krajín (jednotný podporný rámec). Tento nový programovací dokument bude kratší než strategické dokumenty a viacročné indikatívne programy, zabráni duplicitě informácií uvádzaných v právnych/politických dokumentoch, ktoré sa zaoberajú vzťahmi medzi EÚ a jej susedmi, a mal by skrátiť proces programovania, čím sa znížia administratívne náklady. Nový článok, ktorým sa umožňuje spojenie finančných prostriedkov nástroja európskeho susedstva a príslušnej vnútornej položky rozpočtu EÚ so samostatným súborom pravidiel pre opatrenia riešiace predovšetkým cezhraničné úlohy, výrazne zvýši efektívnosť a zníži administratívne náklady na vykonávanie týchto opatrení.

Prioritou Komisie v tomto novom nariadení, tak ako aj v iných programoch súvisiacich s viacročným finančným rámcom, je zjednodušiť regulačné prostredie a zlepšiť prístup k pomoci EÚ pre partnerské krajiny a regióny, organizácie občianskej spoločnosti, MSP atď. za predpokladu, že sledujú dosiahnutie cieľov nariadenia.

Zjednodušené a flexibilné postupy by mali na účely vykonávania nového nariadenia o nástroji európskeho susedstva viesť k rýchlejšiemu prijímaniu vykonávacích opatrení a rýchlejšiemu poskytovaniu pomoci EÚ, predovšetkým v krízových situáciách alebo situáciách ohrozenia demokracie, právneho štátu, ľudských práv a základných slobôd alebo v prípade prírodných katastrof či katastrof spôsobených ľudskou činnosťou. Aj revízia nariadenia o rozpočtových pravidlách, v ktorom sú uvedené mimoriadne dôležité ustanovenia o vonkajšej činnosti, pomôže uľahčiť účasť organizácií občianskej spoločnosti a malých podnikov na programoch financovania, napríklad zjednodušením pravidiel, znížením nákladov na účasť a zrýchlením postupov udeľovania pomoci. Komisia má v úmysle vykonávať toto nariadenie pomocou nových flexibilných postupov stanovených v novom nariadení o rozpočtových pravidlách.

Okrem toho sa ďalšie zjednodušenie dosiahne vypracovaním jedného horizontálneho rámcového nariadenia obsahujúceho všetky všeobecné a opakujúce sa ustanovenia a zabezpečujúceho zvýšenú súdržnosť medzi nástrojmi pre vonkajšiu činnosť.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa ustanovuje nástroj európskeho susedstva

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 209 ods. 1 a článok 212 ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹²,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov¹³,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Toto nariadenie predstavuje jeden z nástrojov zabezpečujúcich priamu podporu pre vonkajšiu politiku Európskej únie. Nahradí nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1638/2006 z 24. októbra 2006, ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia zriaďujúce nástroj európskeho susedstva a partnerstva¹⁴, ktorého účinnosť sa končí 31. decembra 2013.
- (2) Článkom 8 Zmluvy o Európskej únii sa zabezpečuje rozvoj osobitných vzťahov so susednými krajinami s cieľom vytvoriť priestor prosperity a dobrého susedstva, ktorý je založený na hodnotách Únie a je charakterizovaný blízkymi a mierovými vzťahmi založenými na spolupráci.
- (3) Únia sa prostredníctvom dialógu a spolupráce s tretími krajinami usiluje o podporu, rozvoj a upevňovanie hodnôt slobody, demokracie, rešpektovania ľudských práv a základných slobôd, zásad rovnoprávnosti a právneho štátu, na ktorých je založená.
- (4) Európska susedská politika od začiatku svojho pôsobenia výrazne posilnila vzťahy s partnerskými krajinami a je zdrojom hmatateľného prínosu tak pre Úniu, ako aj pre jej partnerov.

¹² Ú. v. EÚ C , , s.

¹³ Ú. v. EÚ C , , s.

¹⁴ Ú. v. EÚ L 310, 9.11.2006, s. 1.

- (5) Na základe európskej susedskej politiky Únia poskytuje susedným krajinám privilegované vzťahy vychádzajúce zo vzájomného uznávania a podpory hodnôt demokracie a ľudských práv, právneho štátu, dobrej správy vecí verejných, zásad trhového hospodárstva a trvalo udržateľného rozvoja.
- (6) Regionálnu spoluprácu v rámci susedstva Európskej únie formovali dve hlavné politické iniciatívy: Východné partnerstvo medzi Úniou a jej východnými susedmi a Únia pre Stredozemie medzi Úniou a jej susedmi z južného Stredozemia. Tieto iniciatívy predstavujú zmysluplné politické rámce pre prehĺbovanie vzťahov s partnerskými krajinami a medzi nimi navzájom na základe zásad zdieľanej zodpovednosti.
- (7) Od začiatku pôsobenia európskej susedskej politiky došlo k viacerým významným zmenám a bol ustanovený nástroj európskeho susedstva a partnerstva. Znamenalo to prehĺbenie vzťahov medzi partnermi a spustenie regionálnych iniciatív a demokratických transformačných procesov v regióne. Tieto zmeny sa stali základom predstavy o novej európskej susedskej politike ustanovenej v roku 2011 na základe komplexného strategického preskúmania politiky. Boli vytýčené kľúčové ciele pre spoluprácu Únie so susednými krajinami a zabezpečila sa väčšia podpora pre partnerov oddaných budovaniu demokratickej spoločnosti a realizujúcich reformy v súlade so zásadou „viac za viac“ a zásadou „vzájomnej zodpovednosti“.
- (8) Z tohto nástroja a z Európskeho fondu regionálneho rozvoja by sa mala poskytovať podpora pre programy cezhraničnej spolupráce medzi partnerskými krajinami a členskými štátmi pozdĺž vonkajších hraníc Európskej únie na posilnenie integrovaného a trvalo udržateľného regionálneho rozvoja medzi susediacimi hraničnými regiónmi a na harmonickú územnú integráciu v rámci Únie a so susednými krajinami.
- (9) Okrem toho je dôležité posilňovať a uľahčovať spoluprácu na spoločný prospech Únie a jej partnerov, konkrétne združovaním príspevkov z vnútorných a vonkajších nástrojov rozpočtu Únie, predovšetkým v oblasti cezhraničnej spolupráce, projektov infraštruktúr, ktoré sú v záujme Únie a ktoré prechádzajú cez susedné krajiny, a v ďalších oblastiach spolupráce.
- (10) Pohraničné regióny, ktoré patria ku krajinám Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), a regióny Ruskej federácie, ktoré sa v súčasnosti podieľajú na programoch cezhraničnej spolupráce, by mali mať možnosť pokračovať v tejto činnosti. Dôležité je aj to, aby príslušné regióny v krajinách, na ktoré sa vzťahuje nástroj predvstupovej pomoci, boli schopné podieľať sa na cezhraničnej spolupráci. Účasť krajín Európskeho hospodárskeho priestoru na programoch cezhraničnej spolupráce by mala byť naďalej založená na ich vlastných zdrojoch.
- (11) Očakáva sa, že členské štáty EÚ a partnerské krajiny podieľajúce sa na cezhraničnej spolupráci zabezpečia štátne spolufinancovanie. Posilní sa tým zodpovednosť krajín, zvýši sa objem finančných prostriedkov, ktoré sú k dispozícii pre programy, a uľahčí sa účasť miestnych subjektov.
- (12) Cezhraničná spolupráca prípadne prispeje aj k realizácii existujúcich a budúcich makroregionálnych stratégií.

- (13) Podpora poskytovaná susedným rozvojovým krajinám na základe rámca stanoveného európskou susedskou politikou by mala byť v súlade s cieľmi a zásadami vonkajšej politiky Únie, a predovšetkým s jej rozvojovou politikou vrátane dokumentu „Spoločné vyhlásenie o európskej rozvojovej politike: európsky konsenzus“ prijatého Radou a zástupcami vlád členských štátov na zasadnutí Rady, Európskeho parlamentu a Komisie 22. decembra 2005.
- (14) Spoločná stratégia EÚ – Afrika má význam pre vzťahy so stredozemskými susedmi zo severnej Afriky.
- (15) Únia a jej členské štáty by mali zvýšiť súdržnosť a komplementaritu svojich príslušných politík v oblasti spolupráce so susednými krajinami. Na zabezpečenie toho, aby sa spolupráca Únie a spolupráca členských štátov vzájomne dopĺňali a podporovali, je vhodné vytvoriť podmienky pre spoločné programovanie, ktoré by sa realizovalo vždy, keď by to bolo možné a vhodné.
- (16) Podpora Únie na základe tohto nariadenia by mala byť v zásade zosúladená so zodpovedajúcimi vnútroštátnymi, regionálnymi alebo miestnymi stratégiami a opatreniami partnerských krajín.
- (17) V susedných krajinách, kde je zosúladenie s pravidlami a normami, usmerneniami a opatreniami EÚ jedným z kľúčových politických cieľov, je postavenie EÚ najvhodnejšie na poskytnutie tejto pomoci. Niektoré osobitné druhy podpory sa môžu poskytovať len na úrovni Únie.
- (18) Okrem toho, keďže ciele tohto nariadenia, konkrétne podporu rozšírenej politickej spolupráce a postupnej hospodárskej integrácie medzi Európskou úniou a susednými krajinami, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu rozsahu činnosti ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedených cieľov.
- (19) Finančné potreby vonkajšej pomoci Európskej únie neustále narastajú, ekonomická a rozpočtová situácia Únie však obmedzuje zdroje dostupné pre takúto pomoc. Preto sa Komisia musí usilovať o čo najúčinnnejšie využitie dostupných finančných prostriedkov využívaním finančných nástrojov s pákovým efektom. Takýto efekt sa môže zvýšiť tým, že sa umožní jednorazové aj opakované použitie finančných prostriedkov investovaných a vytvorených prostredníctvom finančných nástrojov.
- (20) Boj v oblasti zmeny klímy predstavuje jednu z najvýznamnejších úloh, ktorým čelí Únia a ktoré si naliehavo vyžadujú medzinárodné opatrenia. V súlade so zámerom uvedeným v oznámení Komisie z júna 2011 o viacročnom finančnom rámci, ktorý sa týka zvýšenia podielu rozpočtu únie súvisiaceho s klímou minimálne na 20 %, toto nariadenie by malo prispievať k tomuto cieľu.
- (21) Rovnosť pohlaví a nediskriminácia by mali byť prierezovými cieľmi vo všetkých opatreniach realizovaných na základe tohto nariadenia.

- (22) Únia sa zaväzuje podporovať dôstojnú prácu vo vzťahoch so svojimi partnermi na celom svete, ako aj ratifikáciu a efektívnu realizáciu medzinárodne uznávaných pracovných noriem a mnohostranných environmentálnych dohôd.
- (23) Finančné záujmy Únie by sa mali chrániť primeranými opatreniami počas celého výdavkového cyklu vrátane predchádzania nezrovnalostiam, ich odhaľovania a vyšetrovania, vymáhania stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a v prípade potreby aj ukladaním sankcií. Tieto opatrenia sa vykonávajú v súlade s uplatniteľnými dohodami uzatvorenými s medzinárodnými organizáciami a tretími krajinami.
- (24) Na účely zosúladenia terminológie s európskou územnou spoluprácou by sa vykonávacie dokumenty pre programy cezhraničnej spolupráce mali označovať ako spoločné operačné programy.
- (25) Aby sa v tomto nariadení mohli urýchlene premietnuť výsledky politických rozhodnutí prijímaných Radou, Komisii by mala byť udelená právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, a to na účely aktualizácie zoznamu prijímajúcich krajín uvedeného v prílohe k tomuto nariadeniu.
- (26) Hoci nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. .../...¹⁵ (ďalej len „spoločné vykonávacie nariadenie“) stanovuje spoločné pravidlá a postupy pre uplatňovanie nástrojov Únie v rámci vonkajšej činnosti, na Komisiu by mali byť prenesené delegované právomoci na prijímanie aktov súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, a to na účely prijímania osobitných vykonávacích opatrení požadovaných pre mechanizmy cezhraničnej spolupráce uvedené v hlave III tohto nariadenia. Mimoriadne dôležité je, aby Komisia a počas svojich prípravných prác uskutočňovala vhodné konzultácie, aj na expertnej úrovni. Pri príprave a vypracovaní delegovaných aktov by mala Komisia zabezpečiť súbežné, včasné a vhodné postúpenie príslušných dokumentov Európskemu parlamentu a Rade.
- (27) Na účely zabezpečenia jednotných podmienok pre vykonávanie tohto nariadenia by na Komisiu mali byť prenesené vykonávacie právomoci.
- (28) Vykonávacie právomoci súvisiace s článkom 7 ods. 1, 2 a 3 a článkom 9 ods. 1 by sa mali uplatňovať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie¹⁶. Vzhľadom na charakter týchto vykonávacích aktov, najmä na ich politický orientačný charakter či finančné vplyvy, by sa pri ich prijímaní mal v zásade uplatňovať postup preskúmania, s výnimkou opatrení malého finančného rozsahu.
- (29) Organizácia a fungovanie Európskej služby pre vonkajšiu činnosť sú opísané v rozhodnutí Rady 2010/472/EÚ,

¹⁵ Ú. v. EÚ L

¹⁶ Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s.13.

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Hlava I. CIELE A ZÁSADY

Článok 1

Všeobecný cieľ a rozsah pôsobnosti

1. Cieľom Únie je prostredníctvom rozvoja osobitných vzťahov ustanoviť oblasť prosperity a dobrého susedstva zahŕňajúcu Európsku úniu a krajiny a územia uvedené v prílohe k tomuto nariadeniu (ďalej len „partnerské krajiny“).
2. Podpora Únie na základe tohto nariadenia sa využije v prospech partnerských krajín a môže sa využiť aj na spoločný prospech EÚ a partnerských krajín.
3. Financovanie Únie by sa mohlo využiť aj na to, aby sa Ruskej federácii umožnila účasť na cezhraničnej spolupráci a na príslušných mnohonárodných programoch s cieľom vyjadriť osobitné postavenie Ruska ako suseda a zároveň strategického partnera Únie.

Článok 2

Osobitné ciele podpory Únie

1. Podpora poskytovaná na základe tohto nariadenia posilňuje rozšírenú politickú spoluprácu a postupnú hospodársku integráciu medzi Úniou a partnerskými krajinami, najmä však plnenie dohôd o partnerstve a spolupráci, dohôd o pridružení alebo iných existujúcich a budúcich dohôd a spoločne dohodnutých akčných plánov.
2. Podpora Únie by sa mala zameriavať predovšetkým na tieto oblasti:
 - (a) podpora ľudských práv a základných slobôd, právneho štátu, zásad rovnosti, ustanovenie hlbkej a trvalo udržateľnej demokracie, podpora dobrej správy vecí verejných a rozvoja prosperujúcej občianskej spoločnosti vrátane sociálnych partnerov;
 - (b) dosiahnutie postupnej integrácie do vnútorného trhu Únie a rozšírenej odvetvovej a medziodvetvovej spolupráce, a to aj prostredníctvom aproximácie s právnymi a inými predpismi Únie a ďalšími dôležitými medzinárodnými normami, súvisiacim budovaním inštitúcií a investíciami zameranými najmä na vzájomné prepojenia;
 - (c) vytváranie podmienok pre správne riadenú mobilitu ľudí a podpora medzil'udských kontaktov;
 - (d) trvalo udržateľný a inkluzívny rozvoj vo všetkých aspektoch, odstraňovanie chudoby, okrem iného prostredníctvom rozvoja súkromného sektora; podpora

vnútornej hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, rozvoj vidieka, opatrenia v oblasti zmeny klímy a odolnosť voči katastrofám;

- (e) podpora pre budovanie dôveryhodnosti a ďalšie opatrenia prispievajúce k bezpečnosti a k prevencii a riešeniu konfliktov;
 - (f) rozšírenie subregionálnej, regionálnej a celosusedskej spolupráce, ako aj cezhraničnej spolupráce.
3. Dosahovanie týchto cieľov sa bude hodnotiť predovšetkým prostredníctvom príslušných pravidelných správ EÚ o realizácii politiky a v prípade odseku 2 písm. a), d) a e) pomocou príslušných ukazovateľov stanovených medzinárodnými organizáciami a inými zainteresovanými orgánmi; v prípade odseku 2 písm. b), c) a d) uplatňovaním regulačného rámca EÚ partnerskými krajinami podľa potreby; v prípade odseku 2 písm. c) a f) pomocou počtu príslušných dohôd a činností v oblasti spolupráce. K týmto ukazovateľom budú patriť okrem iného primerane monitorované demokratické voľby, úroveň korupcie, obchodné toky a ukazovatele umožňujúce meranie vnútorných ekonomických disproporcií vrátane úrovne zamestnanosti.
4. Podpora Únie sa môže využívať aj v iných oblastiach, ak je to v súlade s celkovými cieľmi európskej susedskej politiky.

Článok 3

Rámec politiky

1. Dohody o partnerstve a spolupráci, dohody o pridružení a iné existujúce a budúce dohody ustanovujúce vzťah s partnerskými krajinami, zodpovedajúce oznámenia, závery Rady a uznesenia Európskeho parlamentu, ako aj príslušné závery z ministerských porád s partnerskými krajinami predstavujú celkový rámec politiky pre plánovanie a realizáciu podpory Únie na základe tohto nariadenia.
2. Spoločne dohodnuté akčné plány alebo iné ekvivalentné dokumenty medzi partnerskými krajinami a Úniou predstavujú kľúčový referenčný bod pre stanovenie priorít podpory Únie.
3. Ak neexistujú žiadne dohody medzi Úniou a partnerskými krajinami podľa odseku 1, podpora Únie sa môže poskytovať, ak sa dokáže jej užitočnosť pre dosahovanie cieľov politiky Únie, a naprogramuje sa na základe týchto cieľov, pričom sa zohľadnia potreby dotknutej krajiny.

Článok 4

Diferenciácia, partnerstvo a spolufinancovanie

1. Podpora Únie poskytovaná na základe tohto nariadenia jednotlivým partnerským krajinám je diferencovaná vo svojej forme a sumách v závislosti od odhodlanosti partnerskej krajiny k reformám a jej pokroku pri realizácii týchto reforiem. Táto

diferenciácia vyjadruje úroveň ambicióznosti partnerstva krajiny s Úniou, jej pokrok pri budovaní hlbokaj a trvalo udržateľnej demokracie, jej pokrok pri dosahovaní cieľov dohodnutých reforiem, potreby a schopnosti krajiny a potenciálny vplyv podpory Únie.

2. Podpora Únie na základe tohto nariadenia sa v zásade určuje v partnerstve s príjemcami. Partnerstvo podľa potreby zahŕňa vnútroštátne, regionálne a miestne orgány, ostatné zainteresované subjekty, občiansku spoločnosť, sociálnych partnerov a ďalších neštátnych účastníkov podieľajúcich sa na príprave, realizácii a monitorovaní podpory Únie.
3. Podpora Únie na základe tohto nariadenia je v zásade spolufinancovaná partnerskými krajinami prostredníctvom verejných fondov, príspevkov od príjemcov a z iných zdrojov. Rovnaká zásada sa vzťahuje aj na spoluprácu s Ruskou federáciou, predovšetkým pokiaľ ide o programy uvedené v článku 6 ods. 1 písm. c). Od požiadaviek na spolufinancovanie možno upustiť v riadne odôvodnených prípadoch a v prípadoch, ak je to potrebné na podporu rozvoja občianskej spoločnosti a neštátnych účastníkov bez toho, aby to ovplyvnilo súlade s ostatnými podmienkami stanovenými v nariadení o rozpočtových pravidlách.

Článok 5

Súlada a koordinácia poskytovateľov pomoci

1. Pri realizácii tohto nariadenia sa zabezpečí súlad s ostatnými oblasťami vonkajšej činnosti Únie, ako aj s ostatnými relevantnými politikami Únie. V tejto súvislosti sú opatrenia financované na základe tohto nariadenia, vrátane opatrení riadených Európskou investičnou bankou (EIB), založené na koordinácii politických dokumentov uvedených v článku 3 ods. 1 a 2, ako aj na osobitných záujmoch Únie, jej politických prioritách a stratégiách. Takéto opatrenia rešpektujú záväzky vyplývajúce z viacstranných dohôd a medzinárodných dohôd, ktorých sú Únia a partnerské krajiny zmluvnými stranami.
2. Komisia, členské štáty a Európska investičná banka zabezpečia súlad medzi podporou poskytovanou na základe tohto nariadenia a ostatnými programami podpory poskytovanými Úniou, členskými štátmi a Európskou investičnou bankou.
3. Únia a členské štáty koordinujú svoje príslušné programy podpory s cieľom zvyšovať efektívnosť a účinnosť poskytovania podpory a politického dialógu v súlade so stanovenými zásadami pre posilňovanie operačnej koordinácie v oblasti vonkajšej pomoci, ako aj v záujme zosúladenia politík a postupov. Koordinácia zahŕňa pravidelné konzultácie a častú výmenu príslušných informácií počas jednotlivých fáz cyklu poskytovania podpory, predovšetkým na úrovni dotknutých oblastí, a jej výsledkom môže byť spoločné programovanie, delegovaná spolupráca a/alebo dohody o presune.
4. Únia spolu s členskými štátmi prijme opatrenia potrebné na zabezpečenie správnej koordinácie a spolupráce s viacstrannými a regionálnymi organizáciami a subjektmi vrátane európskych finančných inštitúcií, medzinárodných finančných inštitúcií, agentúr, fondov a programov Organizácie Spojených národov, súkromných

a politických nadácií a poskytovateľov pomoci mimo Európskej únie.

HLAVA II. INDIKATÍVNE PROGRAMOVANIE A PRIDEĽOVANIE FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV

Článok 6

Typy programov

1. Podpora Únie na základe tohto nariadenia sa programuje prostredníctvom:
 - a) dvojstranných programov, ktoré sa vzťahujú na podporu jednej partnerskej krajiny;
 - b) mnohonárodných programov, ktoré riešia úlohy spoločné pre všetky partnerské krajiny alebo pre niekoľko partnerských krajín, a programov regionálnej a subregionálnej spolupráce medzi dvoma alebo viacerými partnerskými krajinami, ktoré môžu zahŕňať aj spoluprácu s Ruskou federáciou;
 - c) programov cezhraničnej spolupráce, ktorých predmetom je spolupráca medzi jedným alebo viacerými členskými štátmi na jednej strane a jednou alebo viacerými partnerskými krajinami a/alebo Ruskou federáciou na strane druhej, pričom sa realizujú pozdĺž spoločnej časti vonkajších hraníc EÚ.
2. Podpora Únie na základe tohto nariadenia sa realizuje v súlade so spoločným vykonávacím nariadením.

Článok 7

Programovanie a indikatívne pridelovanie finančných prostriedkov pre indikatívne programy krajiny alebo viacerých krajín

1. Pre krajiny, v prípade ktorých existujú dokumenty uvedené v článku 3 ods. 2, sa v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 15 ods. 3 spoločného vykonávacieho nariadenia prijme komplexný viacročný jednotný rámec podpory. Prostredníctvom jednotného rámca podpory sa vyhodnotí pokrok dosiahnutý oproti politickému rámcu a stanovia sa priority pre podporu Únie, predovšetkým priority vybrané z tých, ktoré obsahovali dokumenty uvedené v článku 3 ods. 2 a stratégie a plány partnerských krajín a v prípade ktorých sa regulárnym posúdením Únie dokázala potreba podpory. Okrem toho určí aj indikatívnu úroveň financovania. Obdobie platnosti jednotného rámca podpory zodpovedá obdobiu platnosti príslušného dokumentu uvedeného v článku 3 ods. 2.
2. Pre krajiny, v prípade ktorých dokumenty uvedené v článku 3 ods. 2 neexistujú, sa v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 15 ods. 3 spoločného vykonávacieho nariadenia prijme komplexný programovací dokument vrátane stratégie a viacročného indikatívneho programu. Tento dokument určí stratégiu

reakcie Únie na základe analýzy situácie príslušnej krajiny a jej vzťahov s Úniou, stratégiu a plány partnerských krajín, priority pre podporu Únie a indikatívnu úroveň financovania rozdeleného podľa priorít. Má zodpovedajúce viacročné trvanie.

3. V prípade mnohonárodných programov sa v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 15 ods. 3 spoločného vykonávacieho nariadenia prijme komplexný programovací dokument vrátane stratégie a viacročného indikatívneho programu. Programovací dokument vymedzuje priority pre podporu Únie vo vzťahu k regiónu alebo subregiónu a indikatívnu úroveň financovania rozdeleného podľa priorít. Má zodpovedajúce viacročné trvanie.
4. Dokumenty jednotného rámca podpory uvedené v odseku 1 sa preskúmajú podľa potreby a môžu byť predmetom revízie v súlade s postupom preskúmania stanoveným v článku 15 ods. 3 spoločného vykonávacieho nariadenia. Programovacie dokumenty uvedené v odsekoch 2 a 3 podliehajú strednodobému preskúmaniu alebo preskúmaniu podľa potreby a môžu sa revidovať v súlade so spomínaným postupom.
5. Pridelované finančné prostriedky pre národné a mnohonárodné programy sa určujú pomocou transparentných a objektívnych kritérií vyjadrujúcich zásadu diferenciacie uvedenú v článku 4 ods. 1.
6. Ak je potrebné vykonať viac účinných opatrení na spoločný prospech Únie a partnerských krajín v takých oblastiach, ako je nadnárodná spolupráca a vzájomné prepojenia, financovanie na základe tohto nariadenia sa môže spojiť s financovaním, na ktoré sa vzťahujú iné relevantné právne predpisy Únie, ktorými sa zriaďujú finančné nástroje. V takom prípade Komisia rozhodne o tom, ktorý samostatný súbor predpisov by sa mal uplatňovať na realizáciu opatrení.
7. Procesu programovania sa zúčastňujú členské štáty a ďalší poskytovatelia pomoci, ktorí sa zaviazali spoločne plánovať svoju podporu s EÚ. Programovacie dokumenty sa prípadne môžu vzťahovať aj na ich príspevky.
8. Ak sa členské štáty a ďalší poskytovatelia pomoci zaviazu spoločne plánovať svoju podporu, spoločný viacročný programovací dokument môže nahradiť jednotný rámec podpory uvedený v odseku 1 a programovacie dokumenty uvedené s odsekoch 2 a 3 za podmienky, že zodpovedá požiadavkám stanoveným v týchto ustanoveniach.
9. V prípade krízy alebo ohrozenia demokracie, právneho štátu, ľudských práv a základných slobôd alebo v prípade prírodnej katastrofy či katastrofy spôsobenej ľudskou činnosťou, sa môže uskutočniť *ad hoc* preskúmanie programovacích dokumentov. Takéto núdzové preskúmanie zabezpečí zachovanie súdržnosti medzi podporou Únie poskytovanou na základe tohto nariadenia a podporou poskytovanou na základe iných finančných nástrojov Únie. Núdzové preskúmanie môže viesť k prijatiu zrevidovaných programovacích dokumentov. V takom prípade Komisia pošle zrevidované programovacie dokumenty v priebehu jedného mesiaca od ich prijatia Európskemu parlamentu a Rade na informačné účely.

Hlava III. CEZHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA

Článok 8

Geografická oprávnenosť

1. Programy cezhraničnej spolupráce uvedené v článku 6 ods. 1 písm. c) sa môžu ustanoviť:
 - (a) pre pozemné hranice, pričom sa vzťahujú na územné jednotky v rámci úrovne NUTS 3 alebo im rovnocenné, ktoré sa nachádzajú pozdĺž pozemných hraníc medzi členskými štátmi a partnerskými krajinami a/alebo Ruskou federáciou;
 - (b) pre morské hranice, pričom sa vzťahujú na územné jednotky v rámci úrovne NUTS 3 alebo im rovnocenné, ktoré sa nachádzajú pozdĺž morských hraníc medzi členskými štátmi a partnerskými krajinami a/alebo Ruskou federáciou a sú vzdialené od seba maximálne 150 km, a to bez toho, aby boli dotknuté prípadné úpravy potrebné na zabezpečenie súdržnosti a kontinuity spolupráce;
 - (c) v okolí morského dna, pričom sa vzťahujú na pobrežné územné jednotky v rámci úrovne NUTS 2 alebo im rovnocenné, ktoré sa nachádzajú popri morskom dne spoločnom pre členské štáty a partnerské krajiny a/alebo Ruskú federáciu.
2. S cieľom zabezpečiť pokračovanie prebiehajúcej spolupráce a v iných odôvodnených prípadoch sa územným jednotkám, ktoré susedia s jednotkami uvedenými v odseku 1, môže umožniť účasť na programoch cezhraničnej spolupráce.
3. V riadne odôvodnených prípadoch sa môžu na programoch podieľať aj významné spoločenské, hospodárske a kultúrne strediská, ktoré sa nenachádzajú v rámci oprávnených územných jednotiek, avšak za podmienky, že takáto ich účasť prispieva k cieľom stanoveným v programovacom dokumente.
4. Ak sa stanovujú programy podľa odseku 1 písm. b), Európska komisia môže po dohode s partnermi navrhnúť, aby sa geografická oprávnenosť rozšírila na celú územnú jednotku úrovne NUTS 2, na ktorej území sa nachádza územná jednotka úrovne NUTS 3.

Článok 9

Programovanie a pridelovanie finančných prostriedkov pre cezhraničnú spoluprácu

1. Programovací dokument sa pripravuje na účely vymedzenia:
 - a) strategických cieľov sledovaných cezhraničnou spoluprácou;
 - b) zoznamu spoločných operačných programov, ktoré sa majú ustanoviť;

- c) indikatívneho rozdelenia zdrojov medzi programy týkajúce sa pozemných a morských hraníc podľa článku 8 ods. 1 písm. a) a b) a programy týkajúce sa mora podľa článku 8 ods. 1 písm. c);
- d) indikatívnych viacročných pridelených rozpočtových prostriedkov pre jednotlivé spoločné operačné programy;
- e) územných jednotiek oprávnených podieľať sa na jednotlivých spoločných operačných programoch a regiónov a stredísk uvedených v článku 8 ods. 2, 3 a 4;
- f) indikatívnych pridelených rozpočtových prostriedkov na prípadnú podporu horizontálnych činností budovania kapacít, tvorby sietí a výmeny skúseností medzi programami;
- g) príspevkov do nadnárodných programov ustanovených na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. [...] z [...] o osobitných ustanoveniach pre podporu čerpanú z Európskeho fondu regionálneho rozvoja na účely dosiahnutia cieľa európskej územnej spolupráce¹⁷, na ktorých sa podieľajú partnerské krajiny a/alebo Ruská federácia.

Programovací dokument sa vzťahuje na obdobie siedmich rokov a prijíma ho Komisia v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 15 ods. 3 spoločného vykonávacieho nariadenia. Vzťahuje sa naň strednodobé preskúmanie alebo preskúmanie podľa potreby a môže byť revidovaný v súlade s rovnakým postupom stanoveným v uvedenom článku.

2. Spoločné operačné programy spolufinancuje Európsky fond regionálneho rozvoja. Celková suma príspevku z Európskeho fondu regionálneho rozvoja sa určuje podľa článku 4 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. [...] z [...] o osobitných ustanoveniach pre podporu čerpanú z Európskeho fondu regionálneho rozvoja na účely dosiahnutia cieľa európskej územnej spolupráce¹⁸. Ustanovenia tohto nariadenia sa vzťahujú aj na využívanie tohto príspevku.
3. Z nástroja predvstupovej pomoci možno spolufinancovať spoločné operačné programy, na ktorých sa podieľajú krajiny oprávnené podľa tohto nástroja. Využívanie tohto spolufinancovania sa riadi ustanoveniami tohto nariadenia.
4. Indikatívne pridelovanie rozpočtových prostriedkov spoločným operačným programom je založené predovšetkým na počte obyvateľov oprávnených oblastí. Pri určovaní indikatívne pridelených rozpočtových prostriedkov sa môžu vykonať úpravy vyjadrujúce potrebu dosiahnutia rovnováhy medzi príspevkami z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a príspevkami poskytovanými z rozpočtu tohto nástroja, ako aj iné faktory ovplyvňujúce intenzitu spolupráce, napríklad osobitné charakteristiky pohraničných oblastí a ich schopnosť spravovať a absorbovať podporu Únie.

¹⁷ Ú. v. EÚ L

¹⁸ Ú. v. EÚ L

Článok 10

Spoločné operačné programy

1. Cezhraničná spolupráca sa realizuje v rámci viacročných spoločných operačných programov týkajúcich sa spolupráce na hraniciach alebo skupine hraníc a obsahujúcich viacročné opatrenia, ktoré sledujú konzistentný súbor priorít a ktoré sa môžu vykonávať s podporou Únie. Spoločné operačné programy vychádzajú z programovacích dokumentov uvedených v článku 9. Obsahujú súhrnný opis systémov riadenia a kontroly, ktoré sa vzťahujú na prvky uvedené v článku 11 ods. 2 a článku 12 ods. 2.
2. Spoločné operačné programy pre pozemné hranice a morské hranice sa stanovujú pre každú hranicu na príslušnej územnej úrovni a zahŕňajú oprávnené územné jednotky, ktoré patria do jedného alebo viacerých členských štátov a do jednej partnerskej krajiny a/alebo Ruskej federácie.
3. Spoločné operačné programy pre morskú hladinu sú multilaterálne, ustanovené na primeranej územnej úrovni a zahŕňajú oprávnené územné jednotky pozdĺž spoločného morského dna, o ktoré sa delí niekoľko zúčastnených krajín vrátane aspoň jedného členského štátu a jednej partnerskej krajiny a/alebo Ruskej federácie. Môžu medzi ne patriť bilaterálne činnosti na podporu spolupráce medzi jedným členským štátom a jednou partnerskou krajinou a/alebo Ruskou federáciou.
4. Do jedného roku po schválení programovacích dokumentov uvedených v článku 9 zúčastnené krajiny spoločne odovzdajú Komisii návrhy spoločných operačných programov. Komisia prijme jednotlivé spoločné operačné programy po zhodnotení ich súladu s týmto nariadením, programovacím dokumentom a vykonávacími pravidlami.
5. Regióny v iných krajinách, ako sú partnerské krajiny, Ruská federácia alebo členské štáty, ktoré sú pripojené k oprávneným regiónom podľa článku 8 ods. 1 písm. a) a b), alebo ktoré zdieľajú spoločné morské dno, pre ktoré bol ustanovený spoločný operačný program, môžu podliehať spoločnému operačnému programu a využívať podporu Únie za podmienok stanovených v programovacom dokumente uvedenom v článku 9.
6. Komisia a zúčastnené krajiny prijímú primerané opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa programy týkajúce sa morského dna ustanovené na základe tohto nariadenia, programy nadnárodnej spolupráce ustanovené na základe nariadenia (EÚ) č. [...] a programy s čiastočne sa prekrývajúcim geografickým pokrytím v plnej miere dopĺňali a vzájomne sa podporovali.
7. Spoločné operačné programy môžu byť podrobené revízii z iniciatívy zúčastnených krajín alebo Komisie, a to z dôvodu:
 - zmien v prioritách spolupráce, sociálno-ekonomických zmien,
 - výsledkov realizácie príslušných opatrení a výsledkov monitorovacieho a hodnotiaceho postupu,

- potreby upraviť sumy dostupných finančných prostriedkov a prerozdeliť ich.

8. Po prijatí spoločných operačných programov Komisia uzatvorí s partnerskými krajinami a/alebo Ruskou federáciou dohodu o financovaní. Dohoda o financovaní obsahuje právne ustanovenia potrebné pre vykonávanie spoločného operačného programu a môže byť podpísaná aj inými zúčastnenými krajinami a riadiacim orgánom uvedeným v článku 12 ods. 2 písm. c).

V prípade potreby sa medzi zúčastnenými krajinami a riadiacim orgánom uzatvorí memorandum o porozumení, v ktorom sa určia špecifické finančné povinnosti krajín.

9. Spoločný operačný program týkajúci sa viac ako jednej partnerskej krajiny sa ustanoví vtedy, keď dohodu o financovaní podpíše aspoň jedna partnerská krajina. Ďalšie partnerské krajiny, na ktoré sa vzťahuje ustanovený program, sa môžu kedykoľvek pripojiť k programu podpísaním dohody o financovaní.

10. Ak sa zúčastnená krajina zaviazne spolufinancovať program, spoločný operačný program jednoznačne stanoví mechanizmy poskytovania, použitia a monitorovania spolufinancovania. Súvisiacu dohodu o financovaní podpíšu všetky zúčastnené krajiny.

11. Spoločné operačné programy môžu zabezpečovať finančné príspevky aj z iných nástrojov alebo pre iné nástroje, s ktorými by sa mohli skombinovať granty na základe pravidiel týchto nástrojov, avšak za podmienky, že sa tým prispeje k dosiahnutiu priorít programov.

12. Zúčastnené krajiny na základe zásady partnerstva spoločne vyberú akcie na podporu Únie, ktoré sú v súlade s prioritami a opatreniami spoločného operačného programu.

13. V osobitných a riadne odôvodnených prípadoch, keď:

a) nemožno predložiť spoločný operačný program pre problémy vo vzťahoch medzi zúčastnenými krajinami alebo medzi Európskou úniou a partnerskou krajinou;

alebo

b) najneskôr 30. júna 2017 zúčastnené krajiny nepredložia Komisii spoločný operačný program;

alebo

c) žiadna z partnerských krajín, na ktoré sa program vzťahuje, nepodpíše príslušnú dohodu o financovaní do konca roka nasledujúceho po prijatí programu,

Komisia po konzultácii s dotknutým členským štátom, resp. štátmi prijme kroky potrebné na to, aby dotknutému členskému štátu, resp. štátom umožnila využívať príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja na spoločný operačný program podľa článku 4 ods. 7 a 8 nariadenia (ES) č. [...].

14. Rozpočtové záväzky pre akcie alebo programy cezhraničnej spolupráce trvajúce viac ako jeden finančný rok sa môžu rozdeliť na viac ročných splátok počas niekoľkých rokov.

Článok 11

Riadenie spoločných operačných programov

1. Spoločné operačné programy sa v zásade realizujú na základe zdieľaného hospodárenia s členskými štátmi. Zúčastnené krajiny môžu navrhnúť realizáciu programov aj v nepriamom hospodárení prostredníctvom subjektu uvedeného v nariadení o rozpočtových pravidlách a v súlade s vykonávacím predpismi uvedenými v článku 12 ods. 2.
2. Komisia sa na základe dostupných informácií ubezpečí, či členský štát v prípade zdieľaného hospodárenia alebo partnerská krajina či medzinárodná organizácia v prípade nepriameho hospodárenia ustanovili a prevádzkujú systémy riadenia a kontroly, ktoré vyhovujú nariadeniu o rozpočtových pravidlách, tomuto nariadeniu a jeho vykonávacím predpisom uvedeným v článku 12 ods. 2.

Členské štáty, partnerské krajiny a dotknuté medzinárodné organizácie zabezpečia účinné fungovanie svojho systému riadenia a kontroly, zákonnosť a regulárnosť súvisiacich transakcií a rešpektovanie zásady správneho finančného hospodárenia. Sú zodpovedné za riadenie a kontrolu programov.

Komisia môže od členského štátu, partnerskej krajiny alebo dotknutej medzinárodnej organizácie požadovať, aby preskúmali sťažnosť predloženú Komisii v súvislosti s výberom alebo realizáciou operácií podporovaných na základe tejto hlavy alebo v súvislosti s fungovaním systému riadenia a kontroly.

3. Aby bolo možné primerane pripraviť spoločné operačné programy na realizáciu, výdavky vynaložené po predložení spoločných operačných programov Komisii budú oprávnené najskôr od 1. januára 2014.
4. Ak je oprávnenosť obmedzená v súlade s článkom 8 ods. 7 spoločného vykonávacieho nariadenia, subjekt uvedený v odseku 1, ktorý môže vydať výzvu na predkladanie návrhov a vyhlásiť verejnú súťaž, má v takom prípade právo akceptovať ako oprávnených uchádzačov, žiadateľov a kandidátov z neoprávnených krajín alebo tovar neoprávneného pôvodu v súlade s článkom 9 ods. 3 spoločného vykonávacieho nariadenia.

Článok 12

Vykonávacie predpisy pre cezhraničnú spoluprácu

1. Vykonávacie predpisy stanovujúce osobitné ustanovenia pre vykonávanie tejto hlavy budú prijaté prostredníctvom delegovaného aktu v súlade s článkom 14.
2. Medzi oblasti, na ktoré sa vzťahujú vykonávacie predpisy, patria ustanovenia o:
 - (a) miere a metódach spolufinancovania;
 - (b) príprave, zmenách a ukončovaní spoločných operačných programov;

- (c) úlohe a fungovaní programových štruktúr: spoločný monitorovací výbor, riadiaci orgán a jeho spoločný technický sekretariát, spoločné výberové komisie vrátane ich právneho postavenia, účinnej identifikácie, spoľahlivosti a zodpovednosti, opis systémov riadenia a kontroly a podmienky technického riadenia podpory Únie a finančného hospodárenia s ňou vrátane oprávnenosti výdavkov;
- (d) postupy vymáhania; monitorovanie a hodnotenie;
- (e) činnosti súvisiace so zviditeľňovaním a informáciami;
- (f) zdieľané a nepriame hospodárenie podľa článku 6 ods. 2 spoločného vykonávacieho nariadenia.

Hlava IV. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 13

Aktualizácia prílohy

Zoznam prijímajúcich krajín uvedený v prílohe k tomuto nariadeniu sa môže aktualizovať na základe politických rozhodnutí prijatých Radou vo veci rozsahu pôsobnosti susedskej politiky. Zmena a doplnenie prílohy sa prijme delegovaným aktom v súlade s článkom 14.

Článok 14

Vykonávanie delegovanej právomoci

1. Delegovanie právomoci uvedené v článkoch 12 a 13 sa udeľuje na obdobie účinnosti tohto nariadenia.
2. Delegovanie právomoci môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci v ňom uvedenej. Takéto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie alebo v neskorší deň uvedený v tomto rozhodnutí. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
3. Komisia oznamuje delegovaný akt Európskemu parlamentu a Rade súčasne, a to hneď po jeho prijatí.
4. Prijatý delegovaný akt nadobudne účinnosť iba vtedy, ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote 2 mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade, alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predlžuje o 2 mesiace.

Článok 15

Výbor

Komísii pomáha Výbor pre nástroj európskeho susedstva. Tento výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 16

Účasť tretej krajiny neuvedenej v prílohe

1. Za riadne odôvodnených okolností a na účely zabezpečenia súdržnosti a účinnosti financovania Únie alebo posilnenia regionálnej a transregionálnej spolupráce môže Komisia rozhodnúť o rozšírení oprávnenosti akcií na krajiny, územia a regióny, ktoré by v opačnom prípade neboli oprávnené na prijatie financovania. Bez ohľadu na ustanovenia článku 8 ods. 1 spoločného vykonávacieho nariadenia sa tak môžu fyzické a právnické osoby z dotknutých krajín, území a regiónov podieľať na postupoch vykonávania týchto akcií.
2. Programovacie dokumenty uvedené v článku 7 môžu obsahovať ustanovenie pre takúto možnosť.

Článok 17

Pozastavenie podpory Únie

Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o pozastavení pomoci v dohodách o partnerstve a spolupráci a v dohodách o pridružení s partnerskými krajinami a regiónmi, môže Únia v prípade, že partnerská krajina nedodržiava zásady demokracie a právneho štátu alebo nerešpektovala ľudské práva a základné slobody, vyzvať dotknutú krajinu na konzultácie s cieľom nájsť riešenie prijateľné pre obidve strany, s výnimkou mimoriadne naliehavých prípadov. Ak konzultácie s dotknutou krajinou nevedú k riešeniu prijateľnému pre obidve strany, ak sú konzultácie zamietnuté alebo v mimoriadne naliehavých prípadoch Rada môže prijať vhodné opatrenia v súlade s článkom 215 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktoré môžu zahŕňať úplné alebo čiastočné pozastavenie podpory Únie.

Článok 18

Finančná referenčná suma

1. Finančné krytie, ktoré je k dispozícii na vykonávanie tohto nariadenia v období rokov 2014 – 2020, predstavuje 18 182 300 000 EUR (v bežných cenách). Až do 5 % finančného krytia sa prideli na programy sa cezhraničnej spolupráce, ktoré sú uvedené v článku 6 ods. 1 písm. c).
2. Ročné rozpočtové prostriedky povoľuje rozpočtový orgán v rámci limitov finančného rámca.

3. Ako sa uvádza v článku 13, ods. 2 nariadenia o programe „Erasmus pre všetkých“, s cieľom podporiť medzinárodný rozmer vysokoškolského vzdelávania sa z rôznych vonkajších nástrojov (nástroj rozvojovej spolupráce, nástroj európskeho susedstva, nástroj predvstupovej pomoci, nástroj partnerstva a Európsky rozvojový fond) vyčlení indikatívna suma 1 812 100 000 EUR na akcie mobility v oblasti vzdelávania vo vzťahu k nečlenským krajinám EÚ a na spoluprácu a politický dialóg s úradmi/inštitúciami/organizáciami z týchto krajín. Na využívanie týchto finančných prostriedkov sa uplatňujú ustanovenia nariadenia o programe „Erasmus pre všetkých“.

Financovanie sa sprístupní formou 2 viacročných príspevkov, ktoré pokrývajú len prvé 4 roky, resp. zvyšné 3 roky. Toto financovanie sa zohľadní vo viacročnom indikatívnom programovaní týchto nástrojov v súlade so zistenými potrebami a prioritami príslušných krajín. Výška príspevkov sa môže prehodnotiť v prípade závažných nepredvídateľných okolností alebo dôležitých politických zmien v súlade s prioritami EÚ v oblasti vonkajších vzťahov.

Článok 19

Európska služba pre vonkajšiu činnosť

Toto nariadenie sa uplatňuje v súlade s rozhodnutím Rady (EÚ) č. 2010/427/EÚ o organizácii a fungovaní Európskej služby pre vonkajšiu činnosť.

Článok 20

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Uplatňuje sa od 1. januára 2014.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli,

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*

PRÍLOHA

Partnerské krajiny uvedené v článku 1

Alžírsko

Arménsko

Azerbajdžan

Bielorusko

Egypt

Gruzínsko

Izrael

Jordánsko

Libanon

Líbya

Moldavská republika

Maroko

okupované územie Palestíny (oPt)

Sýria

Tunisko

Ukrajina

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ PRE
NÁSTROJ EURÓPSKEHO SUSEDSTVA

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

- 1.1. Názov návrhu/iniciatívy
- 1.2. Príslušné oblasti politiky v rámci štruktúry ABM/ABB
- 1.3. Druh návrhu/iniciatívy
- 1.4. Ciele
- 1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy
- 1.6. Trvanie akcie a jej finančného vplyvu
- 1.7. Plánovaný spôsob hospodárenia

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

- 2.1. Opatrenia týkajúce sa kontroly a predkladania správ
- 2.2. Systém riadenia a kontroly
- 2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam
- 2.4. Odhad nákladov a prínosov kontrol

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

- 3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov
- 3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky
 - 3.2.1. *Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky*
 - 3.2.2. *Odhadovaný vplyv na operačné rozpočtové prostriedky*
 - 3.2.3. *Odhadovaný vplyv na administratívne rozpočtové prostriedky*
 - 3.2.4. *Súlad s platným viacročným finančným rámcom*
 - 3.2.5. *Účasť tretích strán na financovaní*
- 3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1 Názov návrhu/iniciatívy

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. XXX, ktorým sa ustanovuje nástroj európskeho susedstva (ENI)

1.2. Príslušné oblasti politiky v rámci ABM/ABB¹⁹

Hlava 19: Vonkajšie vzťahy

Činnosť 19 08: Nástroj európskej susedskej politiky a vzťahy s Ruskom

Názov tejto rozpočtovej kapitoly 19 08 zodpovedá súčasnej štruktúre finančných nástrojov na roky 2007 – 2013. Navrhuje sa ponechať tú istú činnosť 19 08, ale zmeniť názov tejto kapitoly na obdobie rokov 2014 – 2020 takto:

19 08 : Nástroj európskeho susedstva

1.3. Druh návrhu/iniciatívy

X Návrh/iniciatíva sa týka **novej akcie**.

Návrh/iniciatíva sa týka **novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu**²⁰

Návrh/iniciatíva sa týka **predĺženia trvania existujúcej akcie**

Návrh/iniciatíva sa týka **akcie presmerovanej na novú akciu**

1.4. Ciele

1.4.1. *Viacročné strategické ciele Komisie, ktoré sú predmetom návrhu/iniciatívy*

Európa vo svete: zvyšovať našu váhu na globálnej scéne

1.4.2. *Konkrétne ciele a príslušné činnosti v rámci ABM/ABB*

Cieľom európskej susedskej politiky je ustanovenie priestoru prosperity a dobrého susedstva na hraniciach EÚ, predovšetkým prostredníctvom intenzívnejšieho politického združovania, hospodárskej integrácie a úzkej spolupráce v mnohých sektoroch. V období rokov 2014 – 2020 bude EÚ ďalej podporovať tieto ciele prostredníctvom cieleného finančného nástroja, nástroja európskeho susedstva,

¹⁹ ABM: riadenie podľa činností – ABB: zostavovanie rozpočtu podľa činností.

²⁰ Podľa článku 49 ods. 6 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

ktorý nahradí nástroj európskeho susedstva a partnerstva ustanovený v roku 2006. Nástroj európskeho susedstva zabezpečí pre partnerov hromadné financovanie z rozpočtu EÚ.

Podpora Spoločenstva na základe tohto nariadenia bude stimulovať užšiu politickú spoluprácu a postupnú hospodársku integráciu medzi Európskou úniou a partnerskými krajinami a predovšetkým plnenie dohôd o partnerstve a spolupráci, dohôd o pridružení alebo iných existujúcich a budúcich dohôd, ako aj spoločne dohodnutých akčných plánov.

Podpora Únie by sa mala zameriavať predovšetkým na tieto oblasti:

a) podpora ľudských práv a základných slobôd, právneho štátu a zásad rovnoprávnosti, ustanovenie hlbokaj a trvalo udržateľnej demokracie, podpora dobrej správy vecí verejných a rozvoja prosperujúcej občianskej spoločnosti vrátane sociálnych partnerov;

b) dosiahnutie postupnej integrácie do vnútorného trhu Únie a rozšírenej odvetvovej a medziodvetvovej spolupráce, a to aj prostredníctvom legislatívnej aproximácie a regulačnej konvergenie vo vzťahu k Únii a ďalších dôležitých medzinárodných noriem v súvislosti s budovaním inštitúcií a investíciami, predovšetkým v otázke vzájomných prepojení;

c) vytváranie podmienok pre správne riadenú mobilitu ľudí a podporu medziľudských kontaktov;

d) trvalo udržateľný a inkluzívny rozvoj vo všetkých aspektoch, odstraňovanie chudoby, vytváranie pracovných miest, okrem iného prostredníctvom rozvoja súkromného sektora; podpora vnútornej hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, rozvoj vidieka, opatrenia v oblasti zmeny klímy a odolnosť voči katastrofám;

e) budovanie dôveryhodnosti a ďalšie opatrenia prispievajúce k bezpečnosti, predchádzanie konfliktom a ich riešenie;

f) subregionálna, regionálna a celosusedská spolupráca, ako aj cezhraničná spolupráca.

Podpora Únie sa môže využívať aj v iných oblastiach, ak je to v súlade s celkovými cieľmi európskej susedskej politiky.

Príslušné činnosti) v rámci ABM/ABB

Názov činnosti 19.08 sa zmení takto: Nástroj európskeho susedstva

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uved'te, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na príjemcov/cieľové skupiny.

Súvislosti

Článok 8 Zmluvy o Európskej únii a nová predstava ESP o užšom, demokratickom, prosperujúcom a stabilnom susedstve s jednotlivými partnerskými krajinami využívajúcimi výhody na mieru prispôsobeného a diferencovaného prístupu si vyžadujú prispôsobenie budúceho finančného nástroja susedstva zvýšenej úrovni ambícií obnovenej ESP. Tým skôr, že realizácia takejto predstavy nie je bez úloh pre partnerov, ktorí musia uskutočniť náročné a nákladné reformy predtým, než sa výhody prejavia v plnej miere.

Budúci nástroj európskeho susedstva by mal byť predovšetkým zameraný na dosahovanie hlavných cieľov novej predstavy ESP a na riešenie osobitných problémov a úskalí zistených v minulosti.

Oznámenie o „Novej reakcii na meniace sa susedstvo“ ďalej rozvíja prístupy vo vzťahu východnej Európe a južnému Kaukazu na základe pokračujúcej realizácie Východného partnerstva a vo vzťahu k južnému Stredozemiu v kontexte nového „Partnerstva pre demokraciu a spoločnú prosperitu“.

EÚ sa prostredníctvom ponuky „Partnerstva pre demokraciu a spoločnú prosperitu“ usiluje podporovať demokratickú transformáciu iniciovanú v Egypte a Tunisku, ktorá sa môže rozšíriť aj do ďalších krajín južného Stredozemia.

Na základe strategického preskúmania európskej susedskej politiky (ESP) vykonaného minulý rok sa určili oblasti, v ktorých je možné politiku značne posilniť. Vo svetle transformačného procesu prebiehajúceho v južnom Stredozemí a veľkých ambícií, ktoré vyjadrili ľudia týchto krajín smerom k politickej a hospodárskej zmene, sa podpora EÚ javí ešte podstatnejšia než v minulosti a tieto zmeny poukazujú na oblasti, v ktorých sa EÚ a partnerské krajiny môžu zlepšiť. Rovnako si EÚ ponecháva záväzok trvalej podpory demokratizácie a reformných procesov v celom susedstve, východnom aj južnom.

1.4.4. Ukazovatele výsledkov a vplyvu

Uved'te ukazovatele, pomocou ktorých je možné sledovať uskutočňovanie návrhu/iniciatívy.

Toto nariadenie stanovuje podstatné prvky a základ pre opatrenia EÚ. Presné činnosti sú vymedzené prostredníctvom viacročného programovania a ročných akčných programov podrobne uvádzajúcich činnosti, ktoré má EÚ vykonať vrátane očakávaných výsledkov a vplyvu sledovaného príslušnými činnosťami. Zároveň sa stanovujú podrobné ukazovatele na sledovanie realizácie návrhu, aby bolo možné dôsledne hodnotiť pokrok v dosahovaní politických cieľov so zreteľom na špecifiká príslušného opatrenia. Tieto ukazovatele sa uvádzajú podľa potreby vo výročnej správe o dosiahnutom pokroku v realizácii akčných plánov ESP, v štatistických údajoch a/alebo hodnoteniach nezávislých orgánov takto:

a) Väčší súlad s ľudskými právami a demokratickými štandardmi sa bude hodnotiť pomocou údajov a štatistiky, ktoré poskytnú mimovládne organizácie, OSN a regionálne orgány v týchto oblastiach: sloboda združovania, prejavu a zhromažďovania, slobodná tlač a slobodné médiá; primerane monitorované demokratické a dôveryhodné voľby; úroveň korupcie; nezávislejšie a efektívnejšie súdnictvo; lepší demokratický dohľad nad bezpečnostným sektorom. Pripomína sa, že v súvislosti s otázkami ľudských práv nie sú k dispozícii žiadne oficiálne ukazovatele. „Hodnotiace stupne“ vypracované návštevníkom organizácie však pomáhajú dospieť k použiteľnému posúdeniu situácie, pričom lepší hodnotiaci stupeň (z roka na rok) je väčšinou spojený s pokrokom v konkrétnej oblasti;

b) Zvýšená integrácia na vnútornom trhu EÚ sa okrem iného hodnotí pomocou odchýlky obchodných tokov vo vzťahu k základným údajom v roku $n=0$ (údaje Eurostatu); pomocou pokroku v regulačnej aproximácii s normami a štandardmi EÚ hodnotenými vo vzťahu k dostupným základným údajom v roku „ $n=0$ “ a veľmi všeobecne pomocou počtu krajín, ktoré podpísali rozsiahlu a komplexnú dohodu o voľnom obchode (DCFTA);

c) Zvýšená mobilita spojená s lepším riadením hraníc a migrácie, pokrok v nadväzovaní partnerstiev v rámci mobility a dohody o zjednodušení a liberalizácii vízového režimu sa budú hodnotiť pomocou dostupných štatistických údajov (Eurostat a/alebo iné spoľahlivé inštitúcie), posudzovania tokov cestovného ruchu, migračných tokov, akademických/študentských tokov v roku „ n “ a ich porovnaním so základnými údajmi v roku „ $n=0$ “;

d) Znižovanie vnútorných hospodárskych disproporcií; zvýšená miera zamestnanosti, rozvoj MSP: politika, právne predpisy; posilnené odborné vzdelávanie a školenia; životná úroveň poľnohospodárskych spoločností a zvýšená bezpečnosť potravín sa budú hodnotiť pomocou údajov pochádzajúcich od Eurostatu, OECD, Svetovej banky, UNDP a z oficiálnych štatistík. Budú zahŕňať pravidelne aktualizované údaje o zamestnanosti (počty, sektory, vek, pohlavie), počty MSP (zakladanie/rušenie MSP), čísla z oblasti vzdelávania, rozloženie bohatstva a porovnanie týchto údajov so základnými údajmi v roku „ $n=0$ “. Mimoriadna pozornosť sa v tejto súvislosti venuje hodnoteniu Giniho koeficientu (na posúdenie poklesu alebo nárastu rozdielov v príjmoch);

e) Budovanie rastúcej dôveryhodnosti v konfliktných oblastiach; pokrok v riešení existujúcich konfliktov sa hodnotí pomocou prvkov uvádzaných v správach o dosiahnutom pokroku;

f) Zintenzívnená spolupráca medzi partnerskými krajinami pozdĺž pohraničných regiónov, rozšírený regionálny dialóg, počet kooperačných odpovedí na regionálne úlohy v rozličných oblastiach,

počet spoločných stanovísk a spoločných činností; sociálny a hospodársky rozvoj v pohraničných oblastiach.

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte

Vízie politiky a strednodobé ciele

Dlhodobou **víziou** ESP je susedstvo, v rámci ktorého každá partnerská krajina rozvíja svoje prepojenie s EÚ do takej miery, pokiaľ siahajú jej vlastné ambície, potreby a možnosti. Z politického hľadiska to zahŕňa ponuku užšej spolupráce s EÚ vrátane vyššieho počtu spoločných iniciatív týkajúcich sa globálnych otázok spoločného záujmu na medzinárodných fórach. V oblasti hospodárstva je EÚ tiež naklonená užšej integrácii vedúcej k postupnej hospodárskej integrácii do vnútorného trhu EÚ. Podporuje aj zrýchlenie inkluzívneho a trvalo udržateľného rastu u našich susedov, čo by im malo pomôcť stať sa konkurencieschopnejšími, energeticky efektívnejšími, vytvárať dôstojné pracovné miesta, dosiahnuť miléniové rozvojové ciele a realizovať stratégiu rozvoja nízkouhlíkových technológií s cieľom prispievať svojim podielom k boju proti zmene klímy. EÚ by mala mobilizovať celé spektrum svojich politík podľa vzájomných potrieb a záujmov a záväzkov každej krajiny v oblasti reforiem a demokratizácie.

Cieľom je posilniť vzájomný záväzok v prospech politického a hospodárskeho blahobytu našich občanov, európskych aj susedných krajín, ktorý predstavuje najlepšiu záruku spoločnej stability a prosperity. Takáto vízia sa nezaobíde bez výziev. Partnerské krajiny budú musieť do potrebných reforiem investovať značné prostriedky a úsilie ešte predtým, než sa dostavia prvé pozitívne výsledky. Zo strany EÚ je dôležité neohroziť hladký chod vnútorného trhu a zabezpečiť, aby mobilita prebiehala v bezpečnom prostredí.

V priebehu nasledujúcich rokov môžu partnerské krajiny vykonávajúce rozhodné kroky k politickým a hospodárskym reformám očakávať uzatvorenie **dohody o pridružení v rámci Východného partnerstva** (východ) a vstup do **Partnerstva pre demokraciu a spoločnú prosperitu** (juh). Toto doplní zvýšená mobilita a vzájomné medziľudské kontakty (napr. aj prostredníctvom možného zriadenia partnerstiev v oblasti mobility), hospodárska integrácia prostredníctvom priemyselnej spolupráce, rozvoj MSP, priame zahraničné investície a posilnené obchodné vzťahy s EÚ (napr. prostredníctvom zriadenia rozsiahlych a komplexných zón voľného obchodu a uzatvorenia iných dohôd, napr. v oblasti poľnohospodárstva, služieb a podnikania, alebo dohôd o posudzovaní zhody a prijímaní priemyselných výrobkov pre prioritné sektory), hlbšia sektorová integrácia (napr. prostredníctvom integrácie do celoeurópskeho trhu s energiou, účasťou na medzinárodných trhoch s emisiami CO₂ vrátane prípravných krokov na prepojenie so systémom obchodovania s emisiami EÚ, a účasťou na programoch a v agentúrach EÚ v súlade s možnosťami zapojenia stanovenými každým programom a v súlade so všeobecnými usmerneniami týkajúcimi sa účasti v agentúrach EÚ).

EÚ sa najmä prostredníctvom ponuky Partnerstva pre demokraciu a spoločnú prosperitu²¹ usiluje podporovať demokratickú transformáciu iniciovanú v Egypte a Tunisku, ktorá sa môže rozšíriť aj do ďalších krajín. Tieto krajiny potrebujú podporu, aby mohli s odhodlaním uskutočňovať proces demokratickej transformácie, zreformovať svoje inštitúcie a obnoviť hospodársky rast. Ich

²¹ KOM(2011) 200, 8.3.2011.

obyvateľstvo musí tiež vidieť, že EÚ je pripravená im pomôcť v tomto období transformácie plnom výziev i ťažkostí.

Nástroj európskeho susedstva by mal byť väčšmi orientovaný na politiku a zabezpečiť vyššiu diferenciáciu, flexibilitu, prísnejšiu podmienenosť a stimuly pre najlepších partnerov, vyjadrujúce ambície každého partnerstva (napr. rokovania o DCFTA). Pomoc EÚ by sa takisto mohla vo väčšej miere poskytovať partnerským krajinám pod podmienkou, že dodržiavajú finančné pravidlá Únie a chránia finančné záujmy EÚ.

Financovanie

Úroveň financovania nového nástroja európskeho susedstva vyjadruje ambície zrevidovanej ESP. Preto sa navrhuje, aby na roky 2014 až 2020 bola pre nástroj európskeho susedstva vyčlenená suma 18 182 300 000 EUR v bežných cenách.

Diferenciácia

Úroveň podpory od EÚ bude závisieť od pokroku dosiahnutého v rámci budovania a upevňovania demokracie a dodržiavania zásad právneho štátu, ako aj od tempa reforiem. Čím viac a rýchlejšie dosiahne krajina pokrok v rámci svojich vnútorných reforiem, tým viac podpory dostane od EÚ. Táto väčšia podpora bude mať rôzne podoby vrátane zvýšeného financovania sociálneho a hospodárskeho rozvoja, rozsiahlejších programov zameraných na budovanie inštitúcií, lepšieho prístupu na trh, zvýšeného financovania EIB na podporu investícií a významného uľahčenia mobility. Tieto preferenčné záväzky budú upravené v súlade s potrebami každej krajiny a v závislosti od regionálnych súvislostí. Treba si uvedomiť, že zmysluplné reformy sa spájajú s vysokými počiatočnými nákladmi. V prípade krajín, kde sa neuskutoční reforma, EÚ prehodnotí alebo dokonca zníži financovanie.

1.5.2. Prínos zapojenia EÚ

Na návrh sa treba pozeráť v celkovom kontexte obnovenej európskej susedskej politiky, ktorá ponúka partnerským krajinám užšiu politickú spoluprácu a hlbšiu hospodársku integráciu v súlade s článkom 8 Lisabonskej zmluvy. Táto politika vychádza zo spoločných skúseností v oblasti európskej integrácie s našimi susedmi a spočíva v ich postupnom zapájaní do politik EÚ.

V susedných krajinách, kde je zosúladenie s pravidlami a normami, usmerneniami a opatreniami EÚ jedným z kľúčových politických cieľov, je postavenie EÚ najvhodnejšie na poskytnutie tejto pomoci. Niektoré osobitné druhy podpory možno poskytovať len na úrovni EÚ, napríklad podporovanie postupnej hospodárskej integrácie do vnútorného trhu EÚ, prístup do schengenského priestoru alebo účasť na programoch EÚ. Preto je EÚ popredným partnerom pre spoluprácu s väčšinou týchto krajín, pričom túto jej úlohu vo všeobecnosti uznávajú členské štáty, medzinárodné finančné inštitúcie a ďalší poskytovatelia pomoci. Pomoc krajinám susediacim s EÚ pri zosúladení s politikami, predpismi a normami EÚ je kľúčovou hnacou silou reforiem v partnerských krajinách zapojených do ESP.

1.5.3. Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti

Od začiatku pôsobenia nástroja európskeho susedstva a partnerstva vzniklo niekoľko nových otázok priamo alebo nepriamo súvisiacich s návrhom nástroja. Medzi najdôležitejšie úlohy, ktoré sa majú v budúcnosti vyriešiť, patrí príliš dlhý proces programovania a nedokonalé zosúladenie finančnej pomoci s politikou a prioritami uvedenými v akčných plánoch ESP a ďalších relevantných

dokumentoch. Významnou otázkou je aj koordinácia a súlad s intervenciami na základe iných nástrojov. Ustanovenia umožňujúce vykonávanie spoločných činností s partnermi/regiónmi mimo geografického rozsahu pôsobnosti nástroja európskeho susedstva a partnerstva boli dôležité pre vykonávanie mnohých činností a mali by sa zachovať.

Pomoc na základe nástroja európskeho susedstva a partnerstva sa použila na poskytnutie úverov z finančných inštitúcií na financovanie investičných projektov do infraštruktúry a na podporu súkromného sektora prostredníctvom úverov a operácií s rizikovým kapitálom. Stalo sa tak v prípade Európskej investičnej banky v súvislosti s nástrojom pre euro-stredozemské investície a partnerstvo a v prípade EIB, Európskej banky pre obnovu a rozvoj a ďalších európskych finančných inštitúcií v súvislosti s investičným nástrojom európskej susedskej politiky. Spolupráca s medzinárodnými finančnými inštitúciami by sa mala ďalej rozširovať prostredníctvom využívania inovačných nástrojov, predovšetkým v oblasti záruk. Použitie revolvingových fondov by mohlo pomôcť posilniť vplyv tejto spolupráce.

Medzi horizontálne otázky, ktoré sú mimoriadne dôležité pre nástroj európskeho susedstva a partnerstva, patrí flexibilita a schopnosť reagovať na krízové a nepredvídané situácie. V susedských vzťahoch predstavuje riešenie dlhodobých kríz jednu z kľúčových úloh. Akékoľvek riešenie v rámci nástroja európskeho susedstva a partnerstva musí byť v súlade s politickou voľbou v súvislosti s budúcim nástrojom stability (predovšetkým s jeho rozsahom pôsobnosti a veľkosťou) a s jeho vzťahom ku geografickým nástrojom. Súčasný mechanizmus rýchlych opatrení v prípade krízy fungoval dobre a mal by sa ďalej posilňovať.

Pozornosť sa musí venovať aj tomu, ako by sa mohlo rozšíriť monitorovanie vrátane zohľadnenia posilňovania prepojení medzi politickým dialógom a programami pomoci (vrátane technickej pomoci). Ďalej je dôležité, aby pre ambície politiky boli k dispozícii primerané nástroje na ich realizáciu. Musí sa venovať pozornosť tomu, ako by sa mohla rozvíjať technická pomoc/TAIEX, podľa možnosti rozšírením rozsahu pôsobnosti mechanizmu, aby sa mohli zahrnúť prvky ako školenia a prípadové štúdie. Okrem toho by sa mala rozšíriť aj spolupráca v oblasti štatistiky.

Účinná politika hospodárskej súťaže spolu s ostatnými politickými cieľmi, ako je napríklad dobre fungujúca verejná správa a nezávislé súdnictvo chrániace vymáhateľnosť zmlúv, vytvára obchodné prostredie uľahčujúce hospodársky rast.

Regionálna spolupráca globálne preukázala svoju pridanú hodnotu predovšetkým pri posilňovaní regionálnych synergii a sietí v dôležitých oblastiach spoločného záujmu, ako sú životné prostredie, zmena klímy, energetika, trvalo udržateľný rozvoj, rozvoj malých a stredných podnikov, médiá a sloboda prejavu, výskum, informačné a komunikačné technológie a mobilita mládeže. Aj regionálna spolupráca sa osvedčila ako veľmi efektívna, ak sa vykonáva na medziregionálnej úrovni (juh a východ): mnohé programy (civilná ochrana, podpora súkromných investícií) sú totožné pre juh aj východ. Cezhraničná spolupráca tiež zohráva významnú úlohu a mechanizmus rozdelenia záväzkov v rámci programov cezhraničnej spolupráce sa osvedčil ako užitočný.

1.5.4. Zlučiteľnosť a možná synergia s inými finančnými nástrojmi

Vonkajšie politiky/nástroje

Lisabonská zmluva vymedzuje nový inštitucionálny rámec pre vonkajšiu činnosť Únie. Jeho cieľom je podporiť jednotnosť vystupovania EÚ a posilniť postavenie EÚ na medzinárodnej scéne. EÚ

potrebuje mať k dispozícii dlhodobú politickú stratégiu pre vonkajšiu činnosť a primerané nástroje, pomocou ktorých by mohla sledovať tieto strategické ciele:

Podpora a obhajoba hodnôt EÚ v zahraničí. EÚ bude prostredníctvom nástroja európskeho susedstva podporovať transformačný a demokratický proces a posilňovať občiansku spoločnosť v okolí svojich hraníc.

Plánovanie politík EÚ na podporu stratégie EÚ 2020 pre inteligentný, trvalo udržateľný a inkluzívny rast a rast nízkouhlíkového hospodárstva. EÚ bude v rámci nástroja európskeho susedstva podporovať riešenie významných globálnych úloh a pomáhať pri realizácii príslušných reforiem, ktoré sú prínosom tak pre EÚ, ako aj pre partnerské krajiny.

Zvyšovanie vplyvu rozvojovej spolupráce EÚ s prvoradým cieľom odstraňovania chudoby. EÚ bude prostredníctvom nástroja európskeho susedstva pomáhať partnerským krajinám pri riešení rozvojových úloh – napr. zmeny klímy – v súlade s ich potrebami, kapacitami, záujmami, záväzkami a potenciálnym vplyvom. Nástroj susedskej politiky pomôže zlepšiť EÚ aj koordináciu a súdržnosť politík v záujme rozvoja.

Investovanie do dlhodobej prosperity, stability a demokracie v susedstve EÚ. Cieľ vytvorenia priestoru stability, prosperity a demokracie je prvoradým cieľom nástroja susedskej politiky a obnovenie susedskej politiky. Prioritou je podpora regionálnych a dvojstranných politík EÚ vrátane tematických politík v širšom susedstve. Demokratické transformačné procesy v južnom Stredozemí a ich potenciálne účinky v širšej oblasti zvyšujú potrebu lepšej podpory ambícií týchto spoločností vzhľadom na demokratické hodnoty a zásady a spravodlivejšieho rozdeľovania výsledkov rastu a zároveň sledovania cieľov lepšej politickej spolupráce a integrácie so susedmi, tak na juhu, ako aj na východe. Znamená to aj venovať zvýšenú pozornosť účasti subjektov občianskej spoločnosti a sociálnych partnerov.

Zlepšenie prevencie a riešenia krízových situácií. Nástroj európskeho susedstva by mal umožňovať poskytovanie širšej a flexibilnejšej podpory na účely prevencie a riešenia krízových situácií v susedstve.

Podpora susedov EÚ prostredníctvom cieleného, politicky orientovaného nástroja vybaveného finančnými prostriedkami a zodpovedajúceho ambíciám obnovenie ESP je jednoznačne v súlade s hlavnými prioritami vonkajšej činnosti EÚ.

Krajiny ESP budú naďalej využívať aj výhody iných finančných nástrojov riešiacich osobitné politické otázky (globálne úlohy, ľudské práva, jadrová bezpečnosť) alebo krízové situácie (makrofinančná pomoc, nástroj stability, nástroje humanitárnej pomoci).

Vnútorne politiky

Vzhľadom na cieľ ESP podporovať užšiu integráciu medzi EÚ a partnerskými krajinami by sa mali posilniť ustanovenia na účely lepšej koordinácie medzi vnútornými a vonkajšími politikami EÚ v susedných krajinách, okrem iného aj v podobe užšej spolupráce s príslušnými útvarmi Komisie v etape programovania a v prípade potreby aj využívaním mechanizmov umožňujúcich spojenie financií z vnútorných a vonkajších položiek rozpočtu EÚ.

Platí to predovšetkým pre také oblasti spolupráce, ako je infraštruktúra s cezhraničnými dimenziami, predovšetkým dopravné a energetické siete, sektor IKT²² a iné sieťové odvetvia, ako aj vysokoškolské vzdelávanie a oblasť životného prostredia vzhľadom na ich silný cezhraničný komponent. Zvýšená podpora nástroja európskeho susedstva v oblasti budovania kapacít vo výskume a inovácii by mala pomôcť pri posilňovaní všetkých uvedených oblastí spolupráce a pri dosahovaní súladu všetkých partnerských krajín s politikami a cieľmi EÚ na účely riešenia globálnych a regionálnych úloh.

Treba sa usilovať o zvýšené synergie s vnútornými politikami EÚ a súvisiace používanie inovačných finančných nástrojov na základe koordinovaného prístupu k využívaniu rozpočtu EÚ v takýchto nástrojoch. Mohlo by sa tým uľahčiť spájanie prostriedkov z rôznych položiek viacročného finančného rámca.

²²

Nesmie sa podceňovať využívanie služieb a infraštruktúr IKT, vplyv internet na rast, slobodu a vyjadrovanie demokratických hodnôt.

1.6. Trvanie akcie a jej finančného vplyvu

Návrh/iniciatíva s **obmedzeným trvaním**

- x Návrh/iniciatíva je v platnosti od ...do
- x Finančný vplyv trvá od ... do
- **X** Návrh/iniciatíva s **neobmedzeným trvaním**
- Počiatočná fáza vykonávania od roku 2014 do roku 2020,
- a potom bude vykonávanie postupovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánovaný spôsob hospodárenia²³

x **Priame centralizované hospodárenie** na úrovni Komisie

x **Nepriame centralizované hospodárenie** s delegovaním úloh súvisiacich s plnením rozpočtu na:

- x výkonné agentúry
- subjekty zriadené spoločnosťami²⁴
- x národné verejnoprávne subjekty/subjekty poverené vykonávaním verejnej služby
- osoby poverené vykonávaním osobitných akcií podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte v zmysle článku 49 nariadenia o rozpočtových pravidlách

X Zdieľané hospodárenie s členskými štátmi

X Decentralizované hospodárenie s tretími krajinami

X Spoločné hospodárenie s medzinárodnými organizáciami (*uved'te*)

Ciele sa budú dosahovať prostredníctvom kombinácie opatrení realizovaných pomocou rozličných režimov hospodárenia.

²³ Vysvetlenie spôsobov hospodárenia a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovej stránke BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

²⁴ Podľa článku 185 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Opatrenia týkajúce sa kontroly a predkladania správ

Uved'te časový interval a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

Monitorovacie a hodnotiace systémy Komisie sú v značnej miere orientované na výsledky. Využívajú interných zamestnancov, ako aj externých odborníkov.

Manažéri úloh v delegáciách a ústredí sústavne a rôznymi spôsobmi monitorujú realizáciu projektov a programov, podľa možnosti aj návštevami v teréne. Monitorovanie prináša hodnotné informácie o dosiahnutom pokroku; pomáha manažérom zistiť skutočné a potenciálne úskalía a prijímať nápravné opatrenia.

Externí nezávislí odborníci sú zmluvne najímaní na posudzovanie výkonnosti vonkajšej činnosti EÚ prostredníctvom troch rozličných systémov. Tieto posúdenia prispievajú k zvýšeniu spoľahlivosti a k zdokonaleniu prebiehajúcich opatrení; okrem toho využívajú skúsenosti získané v minulosti na informovanie v prípade budúcich politík a akcií. Všetky nástroje využívajú medzinárodne uznávané hodnotiace kritériá OECD-DAC vrátane (potenciálneho) vplyvu.

Najprv ústredím riadený systém monitorovania orientovaného na výsledky poskytne stručný, cielený prehľad na projektovej úrovni o kvalite vzorky opatrení. Nezávislí odborníci zaoberajúci sa monitorovaním orientovaným na výsledky pomocou vysoko štruktúrovanej štandardizovanej metódy pridelia projektu známky, ktoré vyjadrujú silné a slabé stránky projektu a poskytnú odporúčania, ako zvýšiť účinnosť.

Hodnotenia na projektovej úrovni, ktoré riadi delegácia EÚ zodpovedná za projekt, prinášajú podrobnejšiu hĺbkovú analýzu a pomáhajú projektovým manažérom zdokonaľiť prebiehajúce opatrenia a pripraviť ďalšie. Externí nezávislí odborníci s tematickými a geografickými skúsenosťami sú najímaní na účely vykonania analýzy a získania spätnej väzby a dôkazov od všetkých zainteresovaných subjektov, okrem iného aj od konečných príjemcov.

Okrem toho Komisia vykonáva strategické hodnotenia svojich politík, počnúc programovaním a stratégiou až po realizáciu opatrení v konkrétnom sektore (napríklad zdravotníctvo, vzdelávanie atď.), v krajine alebo regióne, alebo hodnotenie konkrétneho nástroja. Hodnotenia predstavujú významný vstup pre formulovanie politík a navrhovanie nástrojov a projektov. Všetky tieto hodnotenia sa zverejňujú sa internetovej stránke Komisie a zhrnutie výsledkov sa uvádza vo výročnej správe podávanej Rade a Európskemu parlamentu.

2.2. Systém riadenia a kontroly

2.2.1. Zistené riziká

Prostredie rizík

Pre operačné prostredie nástroja európskeho susedstva sú charakteristické tieto riziká nedosiahnutia cieľov nástroja, suboptimálneho finančného hospodárenia a/alebo nezhody s platnými predpismi (chyby týkajúce sa zákonnosti a správnosti):

- hospodárska/politická nestabilita a/alebo prírodné katastrofy v partnerských krajinách môžu viesť k problémom a oneskoreniam v navrhovaní a realizácii opatrení,
- nedostatočná inštitucionálna a administratívna kapacita v partnerských krajinách môže viesť k problémom a oneskoreniam v navrhovaní a realizácii opatrení,
- geograficky rozptýlené projekty a programy (pokrývajúce viacero štátov/území/teritórií) môžu predstavovať pre monitorovanie logistické problémy/problémy so zdrojmi – predovšetkým pre akékoľvek nadväzujúce opatrenia „na mieste“,
- rozmanitosť potenciálnych partnerov/príjemcov s ich rozdielnymi štruktúrami a kapacitami vnútornej kontroly môže rozdeliť, a tým aj znížiť efektívnosť a účinnosť zdrojov dostupných pre Komisiu na účely podpory a monitorovania realizácie opatrení,
- slabá kvalita a malé množstvo dostupných údajov o výsledkoch a vplyve realizácie vonkajšej pomoci/plánu vnútroštátneho rozvoja v partnerských krajinách môže znížiť schopnosť Komisie hlásiť výsledky a byť za ne zodpovednou.

Očakávaná úroveň rizika nesúladu s platnými predpismi

Cieľom kritéria súladu pri tomto nástroji je zachovanie historickej úrovne rizika nesúladu (miery chybovosti) pre portfólio úradu EuropeAid, ktorá predstavuje zvyškovú „čistú“ úroveň chybovosti (na viacročnom základe po vykonaní všetkých plánovaných kontrol a opráv v uzavretých zmluvách) nižšiu ako 2 %. Tradične sa rozsah chybovosti odhadoval na 2 – 5 % vzhľadom na ročnú náhodnú vzorku transakcií vybraných Európskym dvorom audítorov na účely ročného vyhlásenia o vierohodnosti. Úrad EuropeAid sa domnieva, že toto je najnižšie riziko nesúladu dosiahnuteľné vo vzťahu k vysokému riziku jeho prostredia a berúc do úvahy administratívne zaťaženie a potrebnú nákladovú efektívnosť kontrol súladu.

2.2.2. Plánované metódy kontroly

Architektúra vnútornej kontroly úradu EuropeAid

Postup vnútornej kontroly/riadenia úradu EuropeAid je navrhnutý tak, aby poskytoval primeranú istotu v súvislosti s dosahovaním cieľov efektívnosti a účinnosti jeho operácií, spoľahlivosti jeho finančného výkazníctva a súladu s príslušným legislatívnym a procedurálnym rámcom.

Efektívnosť a účinnosť

Na účely zabezpečenia efektívnosti a účinnosti svojich opatrení (a zmiernenia vysokej úrovne rizika v prostredí svojej vonkajšej pomoci), okrem všetkých prvkov strategickej politiky a procesu plánovania Komisie, prostredia interných auditov a ďalších požiadaviek štandardov vnútornej kontroly Komisie, bude úrad EuropeAid ďalej používať vo svojich operáciách riadiaci rámec prispôbenej pomoci pre všetky svoje nástroje, čo predstavuje:

- zainteresované riadenie väčšiny vonkajšej pomoci delegáciami EÚ v oblasti,
- jasné a formalizované linky finančnej zodpovednosti [(počnúc schvaľujúcim úradníkom vymenovaným delegovaním (generálny riaditeľ)] prostredníctvom subdelegovania počnúc

schvaľujúcim úradníkom vymenovaným subdelegovaním (riaditeľ) na ústredí až po vedúceho delegácie,

- pravidelné podávanie správ delegácií EÚ ústrediu (správy o riadení vonkajšej pomoci) vrátane ročného vyhlásenia o vierohodnosti vypracovaného vedúcim delegácie,
- zabezpečenie obsažného programu školení pre zamestnancov tak na ústredí, ako aj v delegácii,
- výrazná podpora a usmernenie ústredia/delegácie (aj prostredníctvom internetu),
- pravidelné „overovacie“ návštevy u „zainteresovaných“ delegácií raz za 3 až 6 rokov,
- metodika riadenia projektového a programového cyklu vrátane:
 - nástrojov na podporu kvality návrhu opatrenia, jeho realizačnej metódy, mechanizmu financovania, systému riadenia, posudzovania a výberu ktoréhokoľvek z realizačných partnerov atď.,
 - nástrojov riadenia, monitorovania a podávania správ na účely efektívnej realizácie vrátane vonkajšieho monitorovania projektov na mieste,
 - významných zložiek hodnotenia a auditu.

Finančné výkazníctvo a účtovníctvo

Úrad EuropeAid pokračuje v dodržiavaní najvyšších štandardov účtovníctva a finančného výkazníctva pomocou aktuálneho účtovného systému Komisie, ako aj osobitných nástrojov vonkajšej pomoci, ako je napríklad spoločný informačný systém Relex (CRIS).

Pokiaľ ide o súlad s príslušným legislatívnym a procedurálnym rámcom, v oddiele 2.3 sú stanovené metódy kontroly súladu (opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam).

Úloha výborov a podvýborov

Očakáva sa, že podvýbory budú zohrávať mimoriadne aktívnu úlohu v kontrole realizácie programov.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Uved'te existujúce alebo plánované opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam.

Vzhľadom na vysoko rizikové prostredie, v ktorom pôsobí úrad EuropeAid, musia jeho systémy predpokladať značný výskyt potenciálnych chýb nedodržania súladu (nezrovnalostí) v transakciách a zabezpečovať vysokú úroveň ochrany, detekcie a nápravných kontrol, podľa možnosti čo najskôr v priebehu platobného procesu. V praxi to znamená, že kontroly súladu zo strany úradu EuropeAid sa budú v najväčšej možnej miere opierať o významné predbežné kontroly vykonávané externými audítormi a zamestnancami Komisie v oblasti ešte pred realizáciou záverečných platieb projektu (pričom sa vykonávajú aj následné audity a kontroly), ktoré výrazne prekračujú finančné ochranné mechanizmy vyžadované nariadením o rozpočtových pravidlách. Rámec dodržiavania súladu v rámci úradu EuropeAid tvoria okrem iného aj tieto významné zložky:

Preventívne opatrenia

Povinné základné školenie vzťahujúce sa na problematiku podvodov pre zamestnancov a audítorov zaoberajúcich sa riadením pomoci.

Zabezpečenie usmernenia (aj prostredníctvom internetu) vrátane Praktickej príručky k zmluvám, Sprievodcu úradom EuropeAid a Súboru nástrojov finančného hospodárenia (pre partnerov realizácie).

Predbežné posúdenie na zabezpečenie toho, aby orgány spravujúce príslušné finančné prostriedky v rámci spoločného, decentralizovaného a zdieľaného hospodárenia mali k dispozícii vhodné opatrenia proti podvodom na účely prevencie a odhaľovania podvodov v hospodárení s finančnými prostriedkami EÚ.

Predbežná kontrola mechanizmov proti podvodom dostupných v partnerskej krajine ako súčasť posúdenia kritérií oprávnenosti hospodárenia s verejnými financiami na účely podpory prijímajúceho rozpočtu (t. j. aktívny záväzok bojovať proti podvodom a korupcii, primerané kontrolné orgány, dostatočná súdna právomoc a účinné mechanizmy reakcie a postihov).

V roku 2008 Komisia podpísala v Akkre Iniciatívu za transparentnosť poskytovania medzinárodnej pomoci (IATI), v ktorej sa dohodli štandardy transparentnosti pomoci zabezpečujúce včasné a pravidelné poskytovanie podrobných údajov o tokoch pomoci a dokumentoch s ňou súvisiacich.

Od 14. októbra 2011 Komisia realizuje prvú etapu štandardu IATI týkajúcu sa transparentnosti zverejňovania informácií o pomoci pred nasledujúcim zasadnutím Fóra na vysokej úrovni o účinnosti pomoci v Pusane v novembri 2011. Okrem toho Komisia spolupracuje s členskými štátmi EÚ na spoločnej internetovej IT aplikácii pod názvom TR-AID, ktorá transformuje údaje o pomoci EÚ poskytované prostredníctvom IATI a iných zdrojov na užívateľsky priaznivé informácie o pomoci.

Odhaľovanie podvodov a nápravné opatrenia

Externé audity a overovania (povinné aj založené na rizikách) vrátane Európskeho dvora audítorov;

Retrospektívne kontroly (založené na rizikách) a spätné vymáhanie platieb

Pozastavenie financovania EÚ v prípade závažného podvodu vrátane rozsiahlej korupcie, až dovtedy, kým orgány neprijmú vhodné opatrenia s cieľom napraviť situáciu a zabrániť takýmto podvodom v budúcnosti.

EuropeAid bude aj naďalej využívať svoju stratégiu pre boj proti podvodom v súlade s novou stratégiou Komisie pre boj proti podvodom prijatou 24. júna 2011 na účely zabezpečenia toho, aby okrem iného:

vnútorné kontrolné mechanizmy úradu EuropeAid v oblasti boja proti podvodom boli v plnej miere zosúladené so stratégiou Komisie pre boj proti podvodom,

postup úradu EuropeAid k riadeniu rizika podvodov smeroval k odhaľovaniu oblastí rizík podvodov a k primeraným odozvám,

systémy používané na vynakladanie finančných prostriedkov EÚ v tretích krajinách umožňovali archiváciu príslušných údajov s cieľom použiť tieto údaje pri riadení rizika podvodov (napr. dvojitého financovania),

v prípade potreby boli ustanovené sieťové skupiny a primerané IT nástroje určené na analýzu prípadov podvodov súvisiacich s oblasťou vonkajšej pomoci.

2.4 Odhad nákladov a prínosov kontrol

Pre portfólio úradu EuropeAid ako celok predstavujú vnútorné náklady na kontrolu/riadenie spolu odhadovaný ročný priemer vo výške 658 mil. EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch plánovaných na obdobie rokov 2014 – 2020. Táto hodnota zahŕňa riadenie Európskeho rozvojového fondu, ktorý pôsobí integrovane v rámci riadiacej štruktúry úradu EuropeAid. Tieto neprevádzkové náklady predstavujú približne 6,4 % z odhadovaného ročného priemeru vo výške 10,2 mld. EUR plánovaných pre celkové (prevádzkové + administratívne) záväzky úradu EuropeAid v súvislosti s jeho výdavkovým portfóliom financovaným zo všeobecného rozpočtu EÚ a Európskeho rozvojového fondu na rok 2012.

V týchto nákladoch na riadenie sú zohľadnení všetci zamestnanci úradu EuropeAid v ústredí aj v delegáciách, infraštruktúra, cestovné, školenia, monitorovanie, hodnotenie a zmluvy o auditoch (vrátane auditov iniciovaných príjemcami).

Úrad EuropeAid plánuje v rámci zdokonalených a zjednodušených mechanizmov nových nástrojov časom znížiť pomer riadiacich/prevádzkových činností, pričom vychádza zo zmien, ktoré pravdepodobne vyplynú zo zrevidovaného nariadenia o rozpočtových pravidlách. Kľúčový prínos týchto nákladov na riadenie sa prejavuje v oblasti plnenia politických cieľov, účinného a efektívneho využívania prostriedkov a vykonávania komplexných nákladovo efektívnych preventívnych opatrení a iných kontrol na zabezpečenie zákonného a regulárneho využívania finančných prostriedkov.

Ďalej sa bude usilovať o zlepšenie charakteru a rozsahu pôsobnosti riadiacich činností a kontrol súladu. Tieto činnosti však stále predstavujú nevyhnutné náklady, ktoré sa majú vynakladať na účely efektívneho a účinného dosahovania cieľov nástrojov s minimálnym rizikom nesúladu (pod 2 % zvyškovej chyby). Tieto náklady sa hodnotia ako výrazne nižšie v porovnaní s potenciálnymi stratami, ku ktorým by mohlo dôjsť v prípade odstránenia alebo obmedzenia vnútorných kontrol v tejto vysoko rizikovej oblasti.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo [Opis... Nástroj európskeho susedstva ENI]	DRP/NRP ⁽²⁵⁾	krajín EZVO ²⁶	kandidátskych krajín ²⁷	tretích krajín	v zmysle článku 18 ods. 1 písm. aa) nariadenia o rozpočtových pravidlách
4	Nástroj európskeho susedstva	NRP	NIE	NIE	NIE	NP
5	Nástroj európskeho susedstva – administratívne výdavky	DRP	NIE	NIE	ÁNO	NP

- Požadované nové rozpočtové riadky – ŽIADNE

V poradí, v ktorom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo [Názov.....]	DRP/ NRP	krajín EZVO	kandidátskych krajín	tretích krajín	v zmysle článku 18 ods. 1 písm. aa) nariadenia o rozpočtových pravidlách
	[XX.YY.YY.YY]		ÁNO/NIE	ÁNO/NIE	ÁNO/NIE	ÁNO/NIE

²⁵ DRP = diferencované rozpočtové prostriedky/NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

²⁶ EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

²⁷ Kandidátske krajiny, resp. potenciálne kandidátske krajiny západného Balkánu.

3.2 Odhadovaný vplyv na výdavky

3.2.1 Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca:	4	Vonkajšie vzťahy
--	----------	-------------------------

GR: <.....>			Rok N ²⁸ 2014	Rok N+1 2015	Rok N+2 2016	Rok N+3 2017	Rok N+4 2018	Rok N+5 2019	Rok N+6 2020	SPOLU
• Operačné rozpočtové prostriedky										
Nástroj európskeho susedstva (19.08)	Závazky	(1)	2.181,0 76	2.347,3 02	2.408,9 52	2.501,3 95	2.637,7 36	2.806,9 52	2.952,8 83	17.836,296
	Platby	(2)	1.852,5 76	2.001,9 02	2.051,2 52	2.170,5 95	2.249,8 36	2.349,2 52	2.498,5 83	15.173,996
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z balíka prostriedkov určených na vykonávanie osobitných programov ²⁹										
Číslo rozpočtového riadka 19.01.04.02		(3)	47,424	48,098	48,748	49,405	50,164	50,748	51,417	346,004
Rozpočtové prostriedky pre GR <....> SPOLU	Závazky	=1+1a +3	2.228,5 00	2.395,4 00	2.457,7 00	2.550,8 00	2.687,9 00	2.857,7 00	3.004,3 00	18.182,300
	Platby	=2+2a	1.900,0	2.050,0	2.100,0	2.220,0	2.300,0	2.400,0	2.550,0	15.520,000

²⁸ Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína uskutočňovať.

²⁹ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie realizácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

		+3	00	00	00	00	00	00	00	
• Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Závazky	(4)	2.181,0 76	2.347,3 02	2.408,9 52	2.501,3 95	2.637,7 36	2.806,9 52	2.952,8 83	17.836,296
	Platby	(5)	1.852,5 76	2.001,9 02	2.051,2 52	2.170,5 95	2.249,8 36	2.349,2 52	2.498,5 83	15.173,996
• Administratívne rozpočtové prostriedky financované z balíka prostriedkov určených na realizáciu špecifických programov SPOLU		(6)	47,424	48,098	48,748	49,405	50,164	50,748	51,417	346,004
Rozpočtové prostriedky OKRUHU <4>	Závazky	=4+6	2.228,5 00	2.395,4 00	2.457,7 00	2.550,8 00	2.687,9 00	2.857,7 00	3.004,3 00	18.182,300
viacročného finančného rámca SPOLU	Platby	=5+6	1.900,0 00	2.050,0 00	2.100,0 00	2.220,0 00	2.300,0 00	2.400,0 00	2.550,0 00	15.520,000

Okruh viacročného finančného rámca:	5	„Administratívne výdavky“
--	----------	---------------------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok N 2014	Rok N+1 2015	Rok N+2 2016	Rok N+3 2017	Rok N+4 2018	Rok N+5 2019	Rok N+6 2020	SPOLU
GR: <.....>								
• Ľudské zdroje	37,036	36,662	36,289	35,919	35,919	35,919	35,919	253,662
• Ostatné administratívne výdavky	2,244	2,192	2,173	2,155	2,155	2,155	2,155	15,227
GR <.....> SPOLU	39,279	38,854	38,462	38,073	38,073	38,073	38,073	268,889

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 5	(Závazky = Platby spolu)	spolu								
viacročného finančného rámca SPOLU			39,279	38,854	38,462	38,073	38,073	38,073	38,073	268,889

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok N 2014	Rok N+1 2015	Rok N+2 2016	Rok N+3 2017	Rok N+4 2018	Rok N+5 2019	Rok N+6 2020	SPOLU
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 5 viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	2.267,7 79	2.434,2 54	2.496,1 62	2.588,8 73	2.725,9 73	2.895,7 73	3.042,3 73	18.451,189
	Platby	1.939,2	2.088,8	2.138,4	2.258,0	2.338,0	2.438,0	2.588,0	15.788,889

		79	54	62	73	73	73	73	
--	--	----	----	----	----	----	----	----	--

3.2.2 Odhadovaný vplyv na operačné rozpočtové prostriedky

- Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov.
- Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uved'te ciele a výstupy ↓			Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	... uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			SPOLU
	VÝSTUPY									
	Druh realizácie / výstupu ³⁰	Priemerné náklady výstupov	Náklady	Náklady	Náklady	Náklady	Náklady	Náklady	Náklady	Náklady
Geografické programy ³¹			2072,023	2229,937	2288,504	2376,325	2505,849	2666,605	2805,238	16944,481
Programy cezhraničnej spolupráce ³² ...			109,054	117,365	120,448	125,070	131,887	140,348	147,644	891,815

³⁰ Výstupy znamenajú dodané produkty a služby (napr.: počet financovaných výmen študentov, vybudované cesty v km atď.).

³¹ Toto rozdelenie je indikatívne. Programovanie a pridelovanie rozpočtových prostriedkov na základe tohto nariadenia sa riadi zásadou „viac za viac“.

³² Podobné sumy budú k dispozícii na základe nariadenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja na podporu programov cezhraničnej spolupráce.

NÁKLADY SPOLU	2181,076	2347,302	2408,952	2501,395	2637,736	2806,952	2952,883	17836,296
---------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	-----------

3.2.3 Odhadovaný vplyv na administratívne rozpočtové prostriedky

3.2.3.1 Zhrnutie

- Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov.
- Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok N ³³ 2014	Rok N+1 2015	Rok N+2 2016	Rok N+3 2107	Rok N+4 2018	Rok N+5 2019	Rok N+6 2020	SPOLU
OKRUH 5 viacročného finančného rámca								
Ludské zdroje	37,036	36,662	36,289	35,919	35,919	35,919	35,919	253,662
Ostatné administratívne výdavky	2,244	2,192	2,173	2,155	2,155	2,155	2,155	15,227
OKRUH 5 viacročného finančného rámca	39,279	38,854	38,462	38,073	38,073	38,073	38,073	268,889
Mimo OKRUH 5 viacročného finančného rámca³⁴								
Ludské zdroje	46,898	47,534	48,170	48,806	49,441	50,077	50,713	341,639
Ludské zdroje administratívneho charakteru	0,525	0,564	0,578	0,600	0,723	0,671	0,705	4,366
Mimo OKRUHU 5 viacročného finančného rámca medzisúččet	47,424	48,098	48,748	49,405	50,164	50,748	51,417	346,004
SPOLU	86,703	86,952	87,211	87,479	88,238	88,821	89,491	614,894

³³

Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína uskutočňovať.

³⁴

Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie realizácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.3.2 Odhadované potreby ľudských zdrojov

- Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.
- Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie ľudských zdrojov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

odhady sa zaokrúhľujú na celé čísla (alebo najviac na jedno desatinné miesto)

	Rok N	Rok N+1	rok N+2	rok N+3	Rok N+4 2018	Rok N+5 2019	Rok N+6 2020	
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)								
XX 01 01 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	137,8	136,4	135,1	133,7	133,7	133,7	133,7	
XX 01 01 02 (delegácie)	78,4	77,6	76,8	76,0	76,0	76,0	76,0	
XX 01 05 01 (nepriamy výskum)								
10 01 05 01 (priamy výskum)								
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času – FTE)³⁵								
XX 01 02 01 (ZZ, PADZ, VNE, z celkového finančného krytia)	9,3	9,2	9,1	9,0	9,0	9,0	9,0	
XX 01 02 02 (ZZ, PADZ, PED, MZ a VNE v delegáciách)								
XX 01 04 rr³⁶	– ústredie ³⁷	93,3	91,4	89,6	87,9	86,2	84,5	82,8
	– delegácie	468,1	475,3	482,4	489,6	496,7	503,9	511,0
XX 01 05 02 (ZZ, PADZ, VNE – nepriamy výskum)								
10 01 05 02 (ZZ, PADZ, VNE – priamy výskum)								
Iné rozpočtové riadky (uved'te)								
SPOLU	786,9	790,0	793,1	796,2	801,6	807,1	812,6	

XX predstavuje príslušnú oblasť politiky alebo rozpočtovú hlavu.

Potreby ľudských zdrojov budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov v závislosti od rozpočtových obmedzení.

³⁵ ZZ = zmluvný zamestnanec; PADZ= pracovníci agentúr dočasného zamestnávania; PED = pomocný expert v delegácii; MZ = miestny zamestnanec; VNE = vyslaný národný expert.

³⁶ Pod stropom pre externých zamestnancov z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

³⁷ Najmä pre štrukturálne fondy, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európsky fond pre rybné hospodárstvo (EFRH).

3.2.4 Súlad s viacročným finančným rámcom na obdobie rokov 2014 – 2020

- Návrh/iniciatíva je v súlade s viacročným finančným rámcom na obdobie rokov 2014 – 2020.
- Návrh/iniciatíva si vyžaduje zmenu v plánovaní príslušného okruhu vo viacročnom finančnom rámci.

Vysvetlite požadovanú zmenu v plánovaní a uveďte príslušné rozpočtové riadky a zodpovedajúce sumy.

- Návrh/iniciatíva si vyžaduje, aby sa použil nástroj flexibility alebo aby sa uskutočnila revízia viacročného finančného rámca³⁸.

Vysvetlite potrebu a uveďte príslušné okruhy, rozpočtové riadky a zodpovedajúce sumy.

3.2.5 Účasť tretích strán na financovaní

- Návrh/iniciatíva nebude zahŕňať spolufinancovanie tretími stranami.
- Návrh/iniciatíva bude zahŕňať spolufinancovanie tretími stranami, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Spolufinancovanie je v rámci iniciatívy možné, ale nie sú stanovené žiadne konkrétne číselné hodnoty.

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	... uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			Spolu
Uveďte spolufinancujúci subjekt	Neuv.							Neuv.
Spolufinancované prostriedky SPOLU	Neuv.							Neuv.

³⁸ Pozri body 19 a 24 medziinštitucionálnej dohody.

3.3 Odhadovaný vplyv na príjmy

- Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- **POZNÁMKA:** Rozpočtové príjmy zanedbateľnej hodnoty (v porovnaní s celkovým objemom nástroja) sa môžu generovať v dôsledku opakovaných tokov z operácií s rizikovým kapitálom uskutočňovaných v spolupráci s medzinárodnými finančnými inštitúciami.
 - Návrh/iniciatíva má finančný vplyv na príjmy, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:
 - vplyv na vlastné zdroje
 - vplyv na rôzne príjmy

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový príjmov:	riadok	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v prebiehajúcim rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy ³⁹					
			Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	... uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)	
Článok								

V prípade rôznych príjmov, na ktoré bude mať návrh/iniciatíva vplyv, uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

Uveďte spôsob výpočtu vplyvu na príjmy.

³⁹ Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 25 % nákladov na výber.